ALUTAGUSE valla leht

nr 5 (77) mai 2024

TASUTA

www.alutagusevald.ee

Külli Raidma ja Sophie Helene von Rosen, Külli Palmsaar ja Friedrich von Rosen, Katrin Kõrvemaa ja Anna Hedvig von Essen

Kiiklas mängitakse nukkudega

Ruth Linnard
Kiikla rahvamaja juhataja

Kiikla kogukonnateater on ühtehoidev seltskond rõõmsameelseid näitemänguhuvilisi inimesi. Väga erinevas vanuses ja erinevatelt elualadelt. Näitemängu tegemine käib enamasti nö iseenese tarkusest ja kõhutunde järgi. Aga kui on võimalus midagi uut õppida, siis haaratakse ka sellest kahe käega kinni. Aasta eest hakkas idanema mõte, et miks mitte proovida nukuteatrit. See sai alguse meeleolukast kohtumisest Kehra Nukus ja kogus hoogu möödunud kevadel, kui Kiiklas oli esinemas Vana Vabriku Kinoteater. Etendusele järgnenud nukkudega mängimise töötoas sai huvi sellise hoo sisse, et sügisel läks kohaliku omaalgatuse programmi teele projekt „Kiikla kogukonnateatri nukuetenduse lavastamine koos teksti loomise, dramaturgia ja nukkude valmistamisega". Toetus tuli KOPist ja ka Alutaguse Vallavalitsus pani õla alla. Teksti loomisel lähtuti juba armsaks saanud teemast, ehk sellest, kuidas 17. sajandi lõpus Kiikla mõisas teater rajati. Kahe aasta eest, kui selle teemaga algust tegime, tuli teksti loomisel appi kirjanik Urmas Lennuk. Nukuetenduse teksti aitas nukkudega mängimiseks sobivaks lihvida dramaturg Liia Kikas. Nukkude valmistamisel tegi suure eeltöö ära oma ala meister Robert Kikas. Nukkudega mängimise saladustesse lubas meid pühendada rahvusvahelise kogemusega näitleja Külli Palmsaar. 26.-28. aprillini olid kõik kolm Kiikla rahvamajas kohal, samuti kogukonnateatri rahvas. Need olid tõeliselt toimekad päevad: töö tekstiga, teatrinukkude valmistamine ja nendega mängimine. Kõik oli uus ja huvitav. Edasi tuleb õpitule toetudes jätkata proovidega, lõpetada alustatud nukud, teha valmis rekvisiidid ja taustakujundus. Esietendusele on lubanud tulla ka meie õpetajad. Kavas on esietendus novembri teises pooles ja kannab pealkirja „August ja Julia ehk Meil teater sündis kiikudes".

August von Kotzebue ja Friedrich Gustav Arveliuse ainetel Lennuki, Linnardi ja Kiikla kogukonna ühisloominguna valminud naljamäng „August ja Julia" esietendus Kiikla rahvamajas 14. mail 2022. a. Samal aastal mängiti seda Kiikla mõisa hoovis, hiljem ka Iisakus, Illukal ja Maidlas.

Nukumeister Robert Kikase käes on makrofleksiga täidetud õhupall, millest mõne tunni pärast sai nuku pea

Andrus Kurs ja Friedrich von Rosen

Fotod Ruth Linnard

Korraldatud jäätmeveost Alutaguse vallas

Martin Miller
Alutaguse valla keskkonnaspetsialist

Alates 1. aprillist algas Alutaguse vallas uus korraldatud jäätmeveo viieaastane periood. Korraldatud jäätmeveoga on hõlmatud järgmised jäätmeliigid: segaolmejäätmed, biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed, paberi- ja kartongijäätmed, segapakendijäätmed, tekstiilijäätmed, suurjäätmed.

Hoolimata kallinenud segaolmejäätmete teenusehinnast on elanikel võimalik segaolmejäätmeid sorteerides hoida kokku. Biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed, paberi- ja kartongijäätmed, segapakendijäätmed saab Ekovir OÜ-le üle anda tasuta. Jäätmevaldajal endal tuleb osta või rentida selleks ainult konteiner.

Segaolmejäätmete veoring toimub igal neljapäeval lisaku, Mäetaguse ja Tudulinna piirkondades ning igal laupäeval Alajõe ja Illuka piirkondades.

Biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete veoring toimub u 14 päeva tagant. Graafikujärgsed päevad on järgmised: 21.05, 04.06, 18.06, 02.07, 16.07, 06.08, 20.08, 03.09 jne.

Paberi- ja kartongijäätmete veoring toimub u 14 päeva tagant. Graafikujärgsed päevad on järgmised: 25.05, 08.06, 22.06, 06.07, 20.07, 03.08, 17.08, 31.08, 14.09 jne.

Segapakendijäätmete veoring toimub u 28 päeva tagant. Graafikujärgsed päevad on järgmised: 11.06, 09.07, 13.08, 10.09 jne.

Tekstiili ja suurjäätmete üleandmiseks tuleb saata kiri või helistada Ekovir OÜ-le ja anda teada oma soovist. Teenust osutatakse üks kord kvartalis kogumisringi raames.

Hea vallaelanik, palun ole hooliv meid ümbritseva keskkonna suhtes. Hakka sorteerima segaolmejäätmeid ja sõlmi lepingud Ekovir OÜ-ga paberi- ja kartongijäätmete ja segapakendijäätmete üleandmiseks tekkekohal.

Lepingu saab sõlmida tehes avalduse Ekovir OÜ kodulehel ekovir.ee või helistades numbril 33 66 726.

Hääletades sa otsustad

Arne Koitmäe
Riigi valimisteenistuse juht

9. juunil 2024 toimuvad Euroopa Parlamendi valimised. 27 liikmesriigi kodanike valik paneb järgmiseks viieks aastaks paika 720 parlamendiliiget, kes hakkavad tegema otsuseid, mis mõjutavad meie kõigi igapäevaelu. Eestist valitakse Euroopa Liidu esinduskokku seitse liiget.

Suuri muudatusi valija jaoks valimiste korralduses seekord ei ole – valimisperiood on ikka seitse päeva, kestes 3.–9. juunini, hääletada saab nii jaoskonnas kui ka elektrooniliselt. Kuid mõnele punktile tahan siiski tähelepanu juhtida.

Euroopa Parlamendi valimised erinevad teistest Eestis toimuvatest valimistest selle poolest, et osaleda saavad nii Eesti kui ka teiste Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud. Hääletada ja kandideerida saab seejuures ainult ühes liikmesriigis.

HÄÄLETADA SAAB ÜLE EESTI

Nii nagu enamikus liikmesriikides on ka Eestis neil valimistel üksainus valimisringkond, mis hõlmab kogu Eestit. See tähendab, et kõik valijad saavad üle Eesti valida kõigi üles seatud 71 kandidaadi vahel.

Valimisjaoskondi on tänavu 378. Tänu 2021. aastast kasutusel olevale elektroonilisele valijate nimekirjale ja ühele valimisringkonnale saab anda oma hääle ükskõik millises hääletamisruumis üle Eesti. Seega juba juuni alguses suvelainel olles saab näiteks tallinlane hääleta Ruhnu saarel ja Ruhnu saare elanik Tallinnas. Eelnevalt tasub siiski üle kontrollida, kas kehtiv isikut tõendav dokument on kaasas. Hiljemalt 30. mail saab iga valija kas e-posti või posti teel teabelehe hääletamisruumide ja hääletamisaja teabega.

Kel on aga näiteks haiguse tõttu keeruline valimisjaoskonda kohale minna ja e-hääletada kas ei taha või ei oska, saab endale valimiskasti koju tellida. Taotlus selleks tuleb esitada telefoni teel kohalikule omavalitsusele reedel, 7. juunil või laupäeval, 8. juunil vahemikus kella 12–20 või valimispäeval, 9. juunil kell 9–14. Täpsema info leiab samuti valimiste teabelehelt.

E-HÄÄLE KOHALEJÕUDMIST SAAB KONTROLLIDA

Eelhääletamine ja elektrooniline hääletamine kestab 3.–8. juunini. Eelhääletada saab kuue päeva jooksul igas vallas ja linnas vähemalt ühes valimisjaoskonnas kella 12-20. E-hääletamine kestab esmaspäevast kuni laupäeva õhtu kella 20 välja. E-hääle andmiseks on vaja arvutit, nutiseadmega e-häält anda ei saa. Arvutis omakorda peaks olema kõige uuem ID-kaardi tarkvara, operatsioonisüsteem ja viirusetõrje. Enda tuvastamiseks ja hääle kinnitamiseks on vaja kas ID-kaarti koos lugejaga või mobiil-ID-d. Ka nende kehtivus tasuks varakult üle kontrollida. Smart-ID neil valimistel veel enda tuvastamiseks kasutada ei saa, see võimalus lisandub järgmisteks, 2025. aasta kohalikeks valimisteks. Valijarakendus, millega e-hääletada, on kättesaadav veebilehelt valimised.ee, kust see tuleb oma arvutisse laadida. Rakendus on kättesaadav ainult valimised.ee lehelt, kuskilt mujalt seda kindlasti alla laadida ei tohiks.

Pärast e-hääle andmist on võimalik 15 minuti jooksul nutiseadme abil ka kontrollida, kas hääl jõudis turvaliselt kohale. Selleks tuleb kas Google Play või App Store'i rakenduste poest alla laadida või siis uuendada EH kontrollrakendus. Rakendusega tuleb skaneerida QR-kood, mis e-hääletamise järel arvuti ekraanile kuvati. Hääle kontrollimine aitab kindlaks teha, et valija arvuti käitub õigesti ja sinna ei ole paigaldatud e-hääletamist häirivat pahavara. Valija, kes leiab, et ta ei saanud vabalt või salaja hääletada, võib uuesti hääletada. Hääletades elektrooniliselt, eelmine e-hääl tühistatakse ja kehtima jääb viimasena antud e-hääl. Valimisnädalal, sh valimispäeval, on võimalik oma e-hääl tühistada ka jaoskonnas hääletades.

Valimiste korraldajatena soovime ennetada ja varakult märgata, kui levib valeinfo või muu valimiste läbiviimist takistav teave. Selleks oleme muuhulgas kohtunud erinevate sotsiaalmeediaplatvormide esindajatega, kes on varustanud oma keskkonnad tõese valimisinfoga ja kutsume siinkohal ka kõiki inimesi silmatud valeinfost sotsiaalmeediakeskkondadele teada andma või murettekitavatest kuulujuttudest politseile teada andma. Ühtlasi teeme koostööd erakondade ja kandidaatidega, et ka nemad suhtuksid tõsiselt oma seadmete, veebilehtede ja meiliaadresside turvalisse käsitlemisse. Panen siinkohal ka kõigile valijatele südamele, et oma ID-kaardi ja PIN-koodide andmine teiste inimeste kätte ei ole lubatud ja kõik telefonikõned, milles teilt isikuandmeid ja PIN-koode küsitakse, tuleks koheselt katkestada ja neist politseile teada anda.

TULEMUSED SÜDAÖÖKS

Valimispäeval, 9. juunil toimub hääletamine kell 9–20. Nii paber- kui ka e-häälte lugemine algab pärast hääletamise lõppemist Eestis. Euroopa Parlamendi valimistel ei tohi hääletamistulemusi avaldada enne hääletamise lõppu kõigis Euroopa Liidu liikmesriikides. Viimasena sulgeb oma jaoskondade uksed kohaliku aja järgi kell 23 Itaalia. Meie jaoks tähendab see seda, et esialgsed valimistulemused saab avalikustada alates südaöost vastu 10. juunit.

Valimised on aeg, millal saab oma hääle kuuldavaks teha. Sinu hääl loeb. Kui sa hääletad, siis sa otsustad.

EUROOPA PARLAMENDI VALIMISED 2024

E	T	K	N	R	L	P
03.06	04.06	05.06	06.06	07.06	08.06	09.06.2024
EELHÄÄLETAMINE						VALIMISPÄEV
Elektrooniline hääletamine E 9.00 ... ... L 20.00						Kõikides jaoskondades hääletamine 9.00 - 20.00
Keskuste jaoskondades hääletamine 12.00 - 20.00				Kõikides jaoskondades hääletamine 12.00 - 20.00		
				Kodus hääletamine 9.00 - 20.00		

ALUTAGUSE VALLA TERRITOORIUMIL ON EUROOPA PARLAMENDI VALIMISTE AJAL AVATUD KOLM JAOSKONDA:

#ANNA OMA HÄÄL

VALIMISJAOSKOND NR 1
lisaku Kihelkonna Muuseum
(Tartu mnt 49, lisaku alevik)
E-post info@alutagusevald.ee
Telefon +372 5888 7123
Lahtiolekuajad 3.- 8. juuni kell 12–20
9. juunil kell 9–20

Alajõe raamatukogu hoone
(Valla tn 8, Alajõe küla)
E-post info@alutagusevald.ee
Telefon +372 5888 7123
Lahtiolekuajad 7. juuni 2024 kell 12–20

Tudulinna kogukonnamaja
(Kooli tn 4, Tudulinna küla)
E-post info@alutagusevald.ee
Telefon +372 5888 7123
Lahtiolekuajad 8. juuni 2024 kell 12–20

VALIMISJAOSKOND NR 2
Kurtna noortekeskuse hoone
(Vabriku tee 2, Kurtna küla)
E-post info@alutagusevald.ee
Telefon +372 5888 7124
Lahtiolekuajad 7. juuni 2024 kell 12–20
9. juuni 2024 kell 9–20

Kuremäe raamatukogu hoone
(Allika tee 2, Kuremäe küla)
E-post info@alutagusevald.ee
Telefon +372 5888 7124
Lahtiolekuajad 8. juuni 2024 kell 12–20

VALIMISJAOSKOND NR 3
Mäetaguse mõisahotelli aida hoone
(Pargi tn 3/1, Mäetaguse alevik)
E-post info@alutagusevald.ee
Telefon +372 5888 7125
Lahtiolekuajad 7.–8. juuni 2024 kell 12–20
9. juuni 2024 kell 9–20

Ülevaade Alutaguse Vallavolikogu istungist

25.04.2024

Marin Grüning
vallavolikogu sekretär

- Otsustati muuta määrust „Alutaguse Vallavalitsuse hallatavate asutuste töötajate koosseisude kinnitamise kord ja töötasustamise alused".
- Otsustati muuta määrust „Alutaguse valla koolide vastuvõtmise kord".
- Kinnitati Alutaguse Lasteaia põhimäärus.
- Otsustati anda nõusolek kinnistu omandamiseks Ratva küla, Raja.
- Otsustati suunata enampakkumisele Jõuga küla Koolimaja kinnistu alghinnaga 16 910 eurot (2,5 eurot/m^2).
- Otsustati anda nõusolek kinnistu ostmiseks aadressil lisaku alevik Tamme tn 1, hinnaga 45 000 eurot.
- Otsustati Alajõe küla Valla tn 8 ja selle lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine.
- Otsustati osaliselt kehtetuks tunnistada Mäetaguse aleviku Pärna kinnistu detailplaneering.
- Otsustati kehtetuks tunnistada Tudulinna küla Linnamäe detailplaneering.
- Otsustati osaliselt kehtetuks tunnistada Uusküla Puhkebaasi kinnistu detailplaneering.
- Otsustati garanteerida omafinantseering projekti „Alutaguse toetatud eluaseme loomine".
- Otsustati garanteerida omafinantseering projekti „Alajõe kogukonnamaja ja puhkeala rajamine".
- Otsustati mitte toetada projekti „Pagari kogukonna kaasamiskeskus" varaliste kohustuste võtmist ja projektipartneriks olemist.

Volikogu istungi protokoll, vastuvõetud otsused ja määrused leitavad dokumendiregistrist: http://delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/

Volikogu istungi salvestis: https://pilv.alutaguse-vald.ee/s/25-04-2024_volikogu

Alutaguse vallavalitsuse tänavavalgustuse põhimõtted

Valgustada avalikus kasutuses, eelkõige valla omandis olevaid või lepingutega seotud teid ja platse.

Tänavavalgustus töötab pimedal ajal hommikusel ja õhtusel perioodil.

Kinnistute piiridel ja kinnistuni viivatel, avalikust kasutusest väljajäävatel teedel on kinnistu omanikul võimalik olemasolevaid valgusteid jätkuvalt kasutada, liites selle oma kinnistu liitumispunktiga.

Perioodil mai–august tänavavalgustus ei tööta.

Tasuta koolitus korteriühistutele

Ida-Viru maakonnas on just nüüd kõige parem aeg korterelamute renoveerimiseks, sest avatud on taotlusvoor ja toetust on võimalik saada kuni 70% renoveerimistööde maksumusest. https://kredex.ee/et/ida-virumaa

20. ja 23. mail ja 04. juunil toimub Jõhvis korteriühistu juhtidele ja liikmetele tasuta koolitus koos õppekäiguga Rakverre, et tutvuda renoveeritud korterelamutega.

Lisainfo ja koolitusele registreerumine:
https://koolitus.edu.ee/training/12437

Liiga paljud tulekahjud saavad alguse elektrisüsteemist

Päästeameti Ida päästekeskus

26. detsembril kell 6.54 teatati elektrikilbi põlengust kahekorruselise kortermaja trepikojas Vinni vallas Viru-Jaagupi alevikus. Põlengu tõttu tõid päästjad koheselt trepikoja korteritest välja 5 inimest, kellest ühe viis kiirabi haiglasse ja ühe inimese tervist kontrollisid kiirabitöötajad kohapeal. Majast evakueeriti ka kõik teised inimesed, kokku kolmest trepikojast 14 inimest. Põleng kustutati ja ruumid tuulutati. Kohale kutsuti elektrikud, kes kiiresti kahe trepikoja elektri taastasid. Ühe trepikoja elanikud leidsid endale ajutiselt teise elukoha.

Põlenud juhtmestik

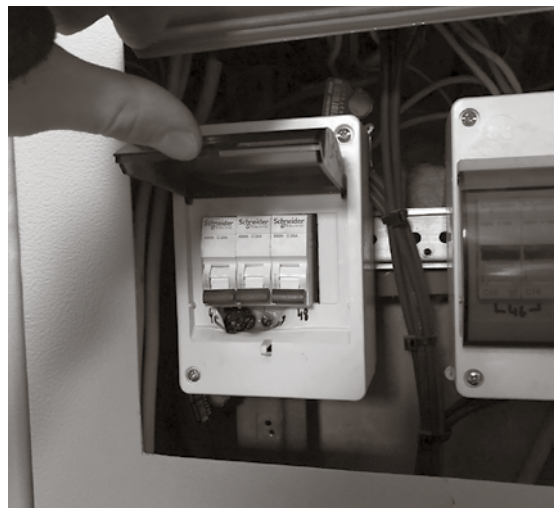

Halb ühendus elektrikilbis

Põlenud elektrikilp kortermaja trepikojas

Fotod Päästeamet

Möödunud aastal toimus eluhoonete elektrisüsteemi ehk elektripaigaldise rikke tõttu Eestis eramajades ja korterites 65 tulekahju, neist kaheksa Ida-Virumaal ning neli Lääne-Virumaal.

Kahjuks hukkus eelmisel aastal elektrisüsteemi rikkest alguse saanud tulekahjudes kolm inimest, neist kaks Ida-Virumaal ja üks Lõuna-Eestis. Lisaks oli üle Eesti eluhoonetes 44 elektripaigaldise rikkest alguse saanud tulekahjuohusündmust, mis õnneks jäid tänu kiirele reageerimisele ohustaadiumisse.

Tulekahju põhjustab peamiselt kahe elektrijuhi vaheline halb ühendus. See omakorda tekib kas elektripaigaldise paigaldamisel või ümberehitamisel valede materjalide või töövõtete kasutamisest, aga ka üldisest amortisatsioonist. Kokkuvõttes viib elektritööde tegemine ebapädevate isikute poolt ja elektripaigaldise regulaarselt kontrollimata jätmine elektripaigaldise rikkest alguse saanud tulekahju puhkemiseni.

VARJATUD OHT

Tuleoht ilmneb peamiselt nendes kohtades, kus on erinevad elektrijuhtide ühendused: juhtmete omavahelised jätkud harukarpides ning klemmühendused elektrikilpides, pistikupesades, lülitites ja erinevate seadmete (nt elektripliitide) klemmidel.

Sageli ei teki tuleohtlik rike ootamatult, vaid sellele eelnevad mingid märgid. Näiteks valgustite vilkumine, särisevad helid, nähtavad sädelused pistikutes, logisevad pistikupesad, juhtmete isolatsiooni sulamisel tekkiv iseloomulik lõhn, kaitselülitite näiva põhjuseta väljalülitumised vms. Need on selged märgid, et elektripaigaldisega on midagi korrast ära ning selle kasutamine ei ole ohutu. Aga et elektripaigaldise erinevad osad asuvad tihti peidetult näiteks seinte sees või ka ruumides, kus sageli ei käida, siis tekib elektrilisel põhjusel tulekahjusid sageli ka ootamatult.

TULEOHT KA KODUNT ÄRA OLLES

Rikkega elektripaigaldise kasutamine on nagu vene ruleti mängimine – küsimus ei ole, kas tuleoht tekib, vaid küsimus on, millal ja kus see tekib. Tuleoht võib tekkida ka siis, kui inimesed ise vahetult elektriseadmeid ei kasutagi. Hoonetes töötavad ööpäevaringselt alaliselt elektrivõrku ühendatuna ja automaatsetel töörežiimidel seadmed nagu õhksoojuspumbad, elektriboilerid, põrandakütted jms. Pole välistatud, et süttimine toimub ajal, mil inimesed magavad või on hoopis kodunt ära.

Tulekahjude menetlejad kuulevad tulekahjusündmuskohtadel sageli, et elektripaigaldist ei ole üldse kontrollitud, selle paigaldas kohalik elektrisüsteeme tundev tuttav mees, hoone omanik tegi elektritööd internetist saadud teadmistele tuginedes ise vms. Sageli tuuakse teistmoodi asjaajamise põhjuseks liigne bürokraatia ja kogu ettevõtmise kallidus. Sellistes olukordades ei ole garantiid, et pädevate spetsialistide kaasamata jätmisel kokku hoitud raha võimaliku hiljem tekkida võiva tulekahju tõttu lõpuks ikkagi kokku hoitud saab. Elektripaigaldise ohutusse tehtud investeering on kindlasti väiksem kui tulekahju tekitatud, mõnikord lausa korvamatu kahju. Seejuures tuletame meelde, et põlenguohust annab õigeaegselt märku töökorras ja õigesti paigaldatud suitsuandur.

ELEKTRIPAIGALDISE AUDIT KORTERMAJAS KORD VIIE AASTA TAGANT

Kuidas siis toimida nii, et elektripaigaldise kasutamine oleks ohutu? Õigusaktides on eramajades ja korterelamu korterites kasutuses olevate elektripaigaldiste ohutuse tagamine reguleeritud kaudselt – peamiselt seeläbi, et ohtlikku elektripaigaldist ei tohi kasutada. Küll aga on reguleeritud enama kui kahe korteriga hoone ühiskasutuses oleva elektripaigaldise kontrollimine. Nimelt tuleb sellise elektripaigaldise kontrollimiseks tellida pädevalt isikult elektripaigaldise audit, mis sisaldab elektripaigaldise visuaalkontrolli, elektripaigaldise dokumentide kontrolli, kontrollarvutusi, eelnevalt tellitud mõõtmis- ja katsetulemuste ning asjakohasel juhul ka käidukorralduse hindamist. Regulaarne korraline audit on kohustuslik kord kümne aasta jooksul, kuid enne 2000. aastat ehitatud paigaldise puhul kord viie aasta jooksul.

Kuigi kirjeldatud audit ei ole eramajas, selle kõrvalhoones ja korterelamu eluruumides kohustuslik, on äärmiselt soovitatav tellida regulaarselt auditeid ka nendes hoonetes. See on vähim, mis on võimalik teha elektripaigaldises tekkida võivate rikete ja seeläbi ka tuleohu ennetamiseks.

Detailplaneeringud

Alutaguse Vallavalitsus võttis 08.05.2024 vastu Rannapungerja küla Poolsaare ja Kõnnumaa kinnistute detailplaneeringu.

Planeeritav maa-ala hõlmab Poolsaare (81501:005:0153) ja Kõnnumaa (81501:005:0010) kinnistuid. Planeeringu vastuvõtmisel muudeti planeeringuala piiri – jäeti välja Ranna ja Pungerja ning kaasati Paadi tee T5 katastriüksus. Planeeringuala suurus on 7 ha ja uus planeeringuala piir on planeeringu joonistel. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Rannapungerja jõe äärsele alale elamupiirkonna moodustamine. Planeeringu koostamisest huvitatud isik on T.R. Tamme Auto OÜ.

Planeeringuala piirneb Rannapungerja jõega. Detailplaneeringuga kavandatakse 11 üksikelamu maa (EP), üks sadama maa (LS), kaks tee ja tänava maa (LT) ning üks osaliselt loodusliku veekogu (VL), turismi-, matka- ja väljasõidukoha maa (PT), parkimisehitise maa (LP) ja sadama maa (LS) sihtotstarbega krunti. Detailplaneering on kooskõlas Alutaguse valla üldplaneeringuga.

Avalik väljapanek toimub 29.05.–27.06.2024 Alutaguse Vallavalitsuses (Pargi tn 5, Mäetaguse alevik) ja valla veebilehel www.alutagusevald.ee/avalikud-valjapanekud. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada planeeringu kohta arvamust.

***

Alutaguse Vallavolikogu jättis 25.04.2024 otsusega nr 174 algatamata Alajõe küla Valla tn 8 ja selle lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH).

Planeeringuala asub Alajõe küla keskosas ning hõlmab munitsipaalomandis olevaid Valla tn 8, Valla, Muru tee, Muruplatsi, Valla tn 6b ja osaliselt Jõe põik, Jõe tänav T1 ning riigiomandis olevat 13111 Kauksi-Vasknarva tee katastriüksust. Valla tn 8 kinnistu on hoonestatud ja sellel asub raamatukogu ja kogukonnamaja hoone ning mänguväljak. Planeeringuala suurus on ligikaudu 2,3 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on moodustada olemasoleva mänguväljaku osas puhke- ja virgestusmaa otstarbega krunt ning kaaluda ülejäänud maa-ala elamukruntideks jagamist. Arvestades olemasolevat situatsiooni ning kavandatud tegevuse mahtu, iseloomu ja paiknemist ei saa eeldada detailplaneeringu elluviimise ja sihipärase kasutamisega seonduvat olulist keskkonnamõju ning KSH läbiviimine ei ole vajalik.

Detailplaneeringu algataja ja kehtestaja on Alutaguse Vallavolikogu, korraldaja ja koostaja Alutaguse Vallavalitsus (Tartu mnt 56, lisaku alevik). Detailplaneeringu algatamise ja KSH algatamata jätmise otsustega saab tutvuda Alutaguse Vallavalitsuses tööajal ja valla veebilehel: www.alutagusevald.ee/algatatud

***

Alutaguse Vallavolikogu tunnistas 25.04.2024 otsusega nr 175 kehtetuks Mäetaguse aleviku Pärna detailplaneeringu Pärna tn 3, Pärna tn 3a ja Pärna tn 8 katastriüksuste osas.

Detailplaneeringu alusel moodustati 8 elamumaa krunti, 5 transpordimaa krunti (Karja ja Pärna tänavate osas), 4 üldkasutatava maa krunti (Pärna tn 3, Pärna tn 8 ja Pärna tn 4 ja Pärna tn 3a).

Alutaguse Vallavalitsusel on ühiskondlike ehitiste maa sihtotstarbega kinnistute omanikuna soov detailplaneeringu elluviimisest Pärna tn 3, 3a ja 8 loobuda. Krunte läbib elektriõhuliin ja Pärna tn 3a katastriüksusel asub alajaam. Üldplaneeringu kohaselt on Pärna tn 3 ja 8 katastriüksustele kavandatud elamu maa-ala juhtotstarve.

Detailplaneeringu kehtetuks tunnistamise järgselt tuleb maa-ala kasutamisel lähtuda üldplaneeringuga määratud juhtotstarbest, üldistest kasutus- ja ehitustingimustest ning olemasolevatest kitsendustest. Planeeringu osaline kehtetuks tunnistamine ei takista detailplaneeringu terviklahenduse elluviimist kehtima jäävas osas.

Detailplaneeringu osaliselt kehtetuks tunnistamise otsusega on võimalik tutvuda Alutaguse valla dokumendiregistris: https://adr.novian.ee/alutaguse_vald/dokument/6315002.

***

Alutaguse Vallavolikogu tunnistas 25.04.2024 otsusega nr 176 kehtetuks Tudulinna Vallavolikogu poolt 2012. aastal kehtestatud Tudulinna küla Linnamäe detailplaneeringu.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk oli sihtotstarbe muutmine metsamaast sotsiaalmaaks, metsaala muutmine korrastatud haljas- ja puhkekohaks ning territooriumi kasutuselevõtmine kooskäimiskohana. Detailplaneeringu alusel on 2013. aastal läbiviidud maakorraldustoimingud ja riigiomandis olevast maast moodustatud katastriüksused (Linnamäe parkla, Linnamäe ja Linnamäe laululava) on taotletud munitsipaalomandisse.

Planeeringu kehtestamisest on möödunud enam kui viis aastat ja Alutaguse vald ei kavanda planeeringu elluviimist. Edasiste toimingute puhul tuleb lähtuda Alutaguse valla üldplaneeringust tulenevatest tingimustest.

Detailplaneeringu kehtetuks tunnistamise otsusega on võimalik tutvuda Alutaguse valla dokumendiregistris: https://adr.novian.ee/alutaguse_vald/dokument/6315000.

***

Alutaguse Vallavolikogu tunnistas 25.04.2024 otsusega nr 177 Uusküla Puhkebaas kinnistu detailplaneeringu Männiku tee 28, Männiku tee 28a, Männiku tee 28b, Männiku põik 3 ja Männiku põik 5 osas kehtetuks.

Planeeringuala hõlmas kahte Uusküla puhkebaasi kinnistut ja pindala oli ca 13,5 ha. Planeeringu kohaselt jagati maa-ala 57 krundiks – 44 elamumaaks, 3 toomismaad, 5 transpordimaad, 4 ärimaad ja üheks segaotstarbega krundiks (50% ärimaa ja 50% tootmismaa).

Planeeringu läänepoolses osas asuvate Männiku tee 28, Männiku tee 28a, Männiku tee 28b, Männiku põik 3 ja Männiku põik 5 kinnistute omanikud soovivad planeeringu elluviimisest loobuda. Detailplaneeringu kehtetuks tunnistamise järgselt tuleb maa-ala kasutamisel lähtuda üldplaneeringuga elamu maa-alale seatud kasutus- ja ehitustingimustest. Planeeringu osaline kehtetuks tunnistamine ei takista detailplaneeringu terviklahenduse elluviimist kehtima jäävas osas.

Detailplaneeringu osaliselt kehtetuks tunnistamise otsusega on võimalik tutvuda Alutaguse valla dokumendiregistris: https://adr.novian.ee/alutaguse_vald/dokument/6314990.

PEIPSI-ALUTAGUSE KOOSTÖÖKODA AVAB SELLEL AASTAL VEEL KOLM TAOTLUSVOORU

Lii Roosa
Peipsi-Alutaguse Koostöökoda

1. PAK kogukondade ja noorte programm

PAK juhatus kinnitas PAK kogukondade ja noorte programmi avamise. Taotlusvoor on avatud 10.-14. juuni 2024 ning taotlused viiakse ellu vihmavarjuprojekti põhimõttel. Maksimaalne toetuse summa on 3000 € projekti kohta ning meetme kogumaht on 15 000 €. Toetuse määr kuni 90%. Taotleda saavad MTÜd ja eraisikud. Taotlused esitatakse otse Peipsi-Alutaguse Koostöökojale ning neid hindab hindamiskomisjon. Toetatud projektid tuleb ellu viia 6 kuu jooksul.

Projekti tegevused on suunatud PAK piirkonna noortele ja kogukondadele, kes panustavad piirkonna arengusse ja kogukondade tugevdamisesse läbi erinevate tegevuste korraldamise – laagrid, inspiratsioonipäevad, töötoad, koolitused, õppereisid (Eesti-sisesed), seminarid, konverentsid, laadad, kontserdid, etendused jms.

Infopäev toimub veebis 30. mail kell 14.00.

Registreeri infopäevale: pakmty@pakmty.ee.

2. Peipsi-Alutaguse Koostöökoda alustab Eesti maaelu arengukava 2023-2027 Leader meetme rakendamise raames projektitaotluste vastuvõtmist meetmetele M1 ja M2.

Meetmemahud: M1 (Ettevõtlus) - 250 000 €
M2 (Turism) -150 000 €

Taotlusvoor on avatud 02.-08. september 2024 (taotlemine e-PRIA kaudu) ja esitatud projektitaotluste hindamistulemusi on oodata oktoobri lõpuks.

3. Sotsiaalne kaasatus (Meede 5).

Riigi Tugiteenuste Keskus kinnitas 3. mail Peipsi-Alutaguse Koostöökoja taotluse vastavust programmi eesmärkidele ning määras selle rakendamise eelarveks 102 493 eurot. Antud toetusega on võimalik ellu viia minivoorud ning toetada kuni 17 miniprojekti maksimaalse toetuse määraga 6 029 € ühele projektile. Oleme planeerinud ellu viia kaks minitaotlusvooru: oktoobri alguses 2024 ning oktoobri alguses 2025. Enne vooru on oodata infopäevi.

Abikõlblik piirkond kõigil taotlustel on Alutaguse vald ja Mustvee valla osana endiste Lohusuu ja Avinurme valdade geograafilised territooriumid.

Loe meetmetest lähemalt meie kodulehelt: www.pakmty.ee.

Illuka piirkonna kogukonnakogu soetas kaks generaatorit

Paul Kesküla
Projektijuht

KÜSK
Kodanikuühiskonna Sihtkapital

Eelmise aasta lõpus arutasime Illuka piirkonna kogukonnakogu (IPK) koosolekul probleeme seoses sagenenud elektrikatkestustega piirkonnas, tegutsemiseks andis tõuke ka mullune oktoobritorm, mil Kurtna ja Kuremäe inimesed olid rohkem kui ööpäeva elektrita. Samuti toimus detsembri alguses IPK liikmetele Päästeameti poolt juhitud koolitus-arutelu kogukondade valmisolekust kriisideks.

Novembri lõpus esitasimegi MTÜ Kultuurikamber vahendusel taotluse projekti „Varustuskindluse tagamine elanikele Alutaguse valla Illuka piirkonna asulates" kahe diiselgeneraatori ostmiseks summas 2100 eurot. Toetuse küsimisel oli aluseks vastav hinnapakkumine, kuid aastanumber vahetus ja maksuseadus muutus ning otsuse menetlemise ajal jõudis generaatorite hind tõusta. Puuduoleva summa 679 euro ulatuses pani nüüd Alutaguse vald SA Illuka Arengufondist juurde.

Generaatoreid hakkab kogukond kasutama eelkõige koostöös OÜ Alutaguse Haldus pikemate voolukatkestuste korral veevarustuse tagamiseks asulates. Esialgne plaan on, et üks generaator hakkab varustama vooluga Kurtna asula pumbajaama (kuna asula jaamad on omavahel ühendatud, piisab ühest generaatorist kogu asula tarbeks), teine generaator on mõeldud Kuremäe pumbajaamale (asukohaga Koolimaja kinnistul), mis varustab veega asula ühte osa. Asukohad on valitud seoses generaatorite võimsuse, mõõtmete ja pumbajaamade valmisolekuga. Järgmise prioriteedina otsime võimalust saada generaator Kuremäe teisele pumbajaamale ja järjest teistele piirkonna olulisematele veevarustusobjektidele. Kaasame ka kogukondade inimesed, et vajadusel saaks generaatorid operatiivselt tööle lülitada. Selleks teeme konkreetsetele inimestele väljaõppe ja sõlmime OÜ Alutaguse Haldus kokkulepped.

Eesmärk on, et eelolevaks sügiseks saaks generaatorid töökorda ja pumbajaamades kasutuseks valmis seatud. Vajadusel saab generaatoreid juba praegu kasutada ka teiste kogukondasid tabanud kriisijuhtumite lahendamisel.

Kurtna seltsimaja ja kogukonna tegemistest esimesel poolaastal

Ene Raudar
Kurtna seltsimaja juhataja

Kurtna seltsimaja on nüüd poole aasta jagu päevi senisest aktiivsemalt oma tegevust korraldanud ja huvilisi kaasa mõtlema kutsunud. On olnud päris huvitav sõit ja peatumiseks põhjust pole. Õnneks on piirkonnas ka positiivselt meelestatud, aktiivne ning toetav kogukond. Eks see seltsielu aktiivsemaks ja huvitavamaks muutmine ongi eelkõige üks koostöö.

Kogukonna aktiivsema grupi kujunemisele andis hoogu nelja aasta eest piiriülese koostööprojektiga „Act Local" liitumine, kus osalesid kaks valda Lätist ning Setomaa ja Alutaguse vald Eestist. Tänu sellele sündis Kiiklas Lumememmemaa laiem tegevus, mis tänaseks tuntud kaugemalgi ning Kurtnal kutsutakse juba neljandat aastat hooajalistele alevilaatadele, samuti käiakse oma kauni kollase telgiga teistel laatadel tähelepanu püüdmas. Kaubaks ikka kogukonna ühistööna valminud tooted.

Aeg-ajalt õpitakse ka uusi nippe ja lihvitakse käsitööoskusi, et neid siis omakorda teistega jagada. Vahel tuleb mõni meister kohapeale õpituba läbi viima, vahel aga käiakse (ka silmaringi avardamise mõttes) uusi teadmisi kodust kaugemal hankimas. Seda kõike on saanud teha aga Alutaguse valla toel ja kaasabil, kes kogukonna tegevust MTÜ Kultuurikamber kaudu toetanud on. Lõpuks moodustab see toreda peegelduse – toetuse abil kogukonna teadmiste täiendamine (ning kes omakorda õpitut laiemale ringkonnale edasi annab), süvendab ja kinnistab kogukonnavaimu veelgi.

Kurtna seltsimaja saab tänavu kevadel rõõmuga tõdeda, et uksehingedel on tööd küllaga – on jagunud erinevate sündmuste külastajaid, aga ka niisama läbiastujaid. Viimased astuvad möödasõidul uudistama, millega selles ilusas majas tegeletakse. Ka raamatukogule on lisandunud tublisti uusi laenutajaid. Erinevaid sündmusi on samuti kuhjaga esile tõsta ja ette näidata. Rõhk sõnal erinevaid, sest esmaseks eesmärgiks (algust sai tehtud eelmise aasta lõpus) saigi välja selgitada, mida kohalik rahvas ootab ja soovib. Siin siis väike palett tehtust ja tulevikust.

Seltsimaja on käesolevast aastast samuti registreeritud kinopunkt ning sellega on tagatud hõlpsam ligipääs Eestis levivatele filmidele. Seni oleme küll vaid neljal korral filmiõhtuid korraldanud (kahel korral noortekeskuses), kuid sügisest kindlasti jätkame. Kahest kenast kontserdist on publik osa saanud, neist (aasta) esimese kinkisid muusikutest sõbrad Villu Talsi ja Peeter Priks publikule koguni tasuta. Aprilli alguses kutsusime huvilisi teatrietendusele ning kuu lõpus live-ansambliga tantsuõhtule.

Käpikute õmblemise õpitoas kogutud oskusi kavandame sügis-talvisel hooajal rakendama hakata. Lahkesti võib meile pakkuda ka vanu villaseid (!) kampsuneid, et neile uue elu sisse puhuda võiksime.
Fotod Ene Raudar

Kui meestel on „lips läbi", siis naiste ehtelaegas täieneb, võiks öelda siis, kui nokitseda armastavad naised otsustavad meeste (vähe kantud) lipsudest omapäraseid kaelaehteid meisterdada.

Jaanuari lõpust alustasime mõttemängude sarja, mis tähendab, et kuu viimasel teisipäeval oleme kogunenud teatud teemal koos ja kaasa mõtlema, küsimustele vastuseid leidma või muul moel ülesandeid nuputama ning tähtis polegi paremusjärjestus, vaid kogukondade kokkusaamine ja ühistegevus ning uute teadmiste kogumine. Maikuu lõpus toimub hooaja viimane Mõttemängude õhtu, mis on pühendatud Eesti lipu 140. aastapäevale ning peale seda ootame kõiki taas sügisel ühinema.

Teine kohtumiste sari sai alguse veebruarist – iga kuu esimesel ja kolmandal kolmapäeval tulid kokku kohalikud ja lähikondsed, kel võimalus kesknädala keskpäeval liituda ning arutelusid jagus ja teemasid tekkis aina juurde. Sügisest jätkame kindlasti, kuid ilmselt siiski korra kuus ja kindlasti kolmapäevasel päeval.

Kenasti on siiani tegutsenud seenioride käsitööring, kuid et osalejate arv on ajapikku hõredamaks jäänud, „asutasime" aprillikuus lisaks ka lauluklubi, millega liitusid needki, kes näputööst niivõrd ei huvitu. Lauluklubi eestvedajaks on osalejate eakaaslane Reeni Painik, kel seltskonnalaulikud ja akordion kaasas ning kes lõbusalt võtab üles nii viisijupi kui jutuotsa. Seni on väga ladusalt kulgenud, vaheldumisi laulmisega räägitakse anekdoote ja elus juhtunud naljakaid lugusid. Kella väga ei vaadata ja nii see aeg lauldes lendab.

Mullu novembrist tänaseni on kõigil maja külastajail ka eriilmelisi kunstinäitusi vaadata olnud. Neli suuremat personaalnäitust ning neli väiksemat väljapanekut lisaks. Personaalnäituse puhul teeme ikka avamise koos kohtumisega kunstniku enesega. Nõnda on olnud ka raamatuesitlustega, millega oleme tähistanud emakeelepäeva ja lasteraamatu päeva.

Üheks kogukonnarahva sooviks oli teha koos midagi sportlikku. Arutledes erinevate võimaluste üle jäi sõelale mõte *zumba*st. Selle naljaka nimetuse taga peitub lihtsamalt öelduna sportlik tants või tantsuline aeroobika. Maikuu esimesel pühapäeval otsustasimegi esimese näidistunni teha ja seejärel hinnata, millises mahus sügisel jätkata. Oleme siiralt tänulikud meid Põltsamaalt juhendama sõitnud Maiale, kes endaga tohutu annuse positiivset energiat kaasa tõi. Loodame, et selle laenguga jaksame jätkata.

Oleme mitmel korral võõrustanud seltskondi ja asutusi, kes meie majas oma töökoosolekuid ja asjalikke arutelusid on pidanud. Samuti on tähistatud ka jõulu- ja juubelipidusid. Selleks kõigeks sobib Kurtna seltsimaja, nii võimaluste kui asukoha mõttes, väga hästi.

Astume sõbralikult koos tegutsedes ka Illuka kirikukogudusega. Traditsiooniks on juba mitmel aastal Illuka kirikus toimunud hingedeaja kontsert novembris ning kogukonna kaasamine suvisel kirikupäeval. Kalmistupäeva rikastab alati Mäetaguse orkester. Leidke soovi korral rohkem infot eeloleva suve kirikupäeva kohta kultuurikalendrist.

Ootan endiselt vallarahvast, aga ka kaugemalt kandi külalisi seltsimajja sisse astuma ja meie võimalustega tutvuma. Eriti oodatud on soovidest rääkimine ja mõtete jagamine, et edasine tegevus aina huvitavam saaks. Olete oodatud!

Neljandad Alutaguse valla koolide meetodite õpikojad

Mäetaguse Põhikoolis toimus 23. aprillil haarav ja innustav sündmus – Alutaguse valla koolide meetodite õpikojad. Üritus, mis toimus juba neljandat korda, tõi kokku õpetajad, tugispetsialistid ja koolijuhid üle Ida-Virumaa.

Oma õppemeetodeid ja kogemusi jagasid Iisaku Gümnaasiumi, Iisaku Kunstide Kooli, Illuka Kooli ja Mäetaguse Põhikooli õpetajad. Selleks, et teemade ringi laiendada, kaasasime sellel aastal koolitajaid Sillamäe Vanalinna Koolist, Kaasava Hariduse Keskusest, Liikumislaborist, Corrigost, Alutaguse Vallavalitsusest, Päästeametist ja ammuklubist Silex. Ühtekokku toimus 18 töötuba, kus 140 osalejat said süvitsi minna erinevate aktuaalsete teemadega. Olgu tegu siis loovate õppemeetodite, digitaalse õppe või pedagoogiliste uuendustega - igale osalejale leidus midagi huvitavat ja kasulikku. Iga töötuba tutvustas uusi ideid ja meetodeid. Iga koolitaja jagas oma teadmisi ning innustas osalejaid uusi lähenemisi katsetama. Kogu päev oli kui avatud ja loominguline õpikogukond, kus õpetajad õppisid üksteiselt ning said omavahel kogemusi jagada.

Päeva lõpetas Mäetaguse kooli kollektiivi esinemine, mis tõi naeratuse osalejate nägudele. Tagasiside päevale oli positiivne. Sooviti meetodite õpikodade jätkumist järgnevatel aastatel ja jäädi ootama järgmist kohtumist!

Täname Alutaguse Vallavalitsust ürituse toetamise eest.

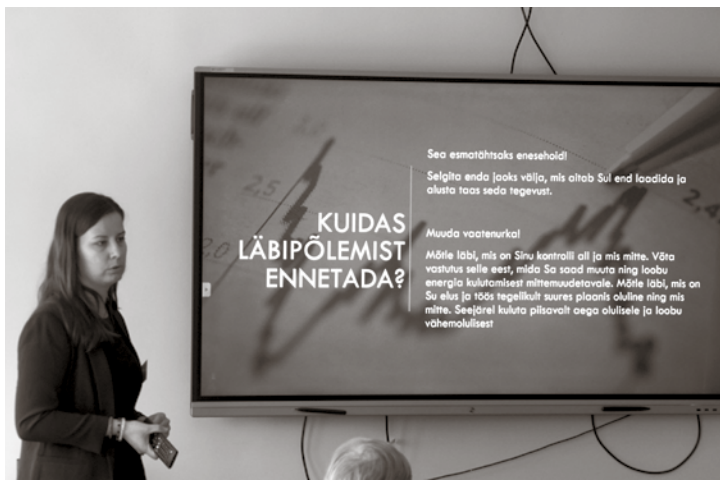

Fotod Fred Põdra

Iisaku Kunstide Kooli kevadised tegemised:

23.05 kell 17.30 Iisaku Kunstide Kooli tantsijate hindeetendus Iisaku Gümnaasiumi aulas

27.05 kell 16.00 Iisaku Kunstide Kooli kunsti huviala lõputööde esitlemine kunstide kooli tantsuklassis

IISAKU KUNSTIDE KOOLI MUUSIKUTE KLASSIKONTSERDID:

28.05 kell 17.30 õpetaja Meeli Õunapi õpilased Iisaku Kihelkonna Muuseumis

29.05 kell 17.30 õpetaja Valentina Järve õpilased kunstide kooli tantsuklassis

30.05 kell 17.30 õpetaja Ave Jääger-Nurgamaa õpilased kunstide kooli tantsuklassis

31.05 kell 17.30 õpetaja Ott Kaasiku õpilased kunstide kooli tantsuklassis

03.06 kell 18.00 õpetaja Inna Mihhailova ja õpetaja Kirill Žavoronkovi õpilased kunstide kooli tantsuklassis

04.06 kell 17.00 õpetaja Irina Sbrodova õpilased Iisaku Gümnaasiumi aulas

10.06 kell 17.30 Iisaku Kunstide Kooli lõpuaktus Iisaku Gümnaasiumi aulas

Alates 1. juunist Iisaku Kihelkonna Muuseumis avatud Iisaku Kunstide Kooli õpilaste kevadnäitus

Foto Pille Nagel

19. aprillil toimus Jõhvi Kontserdimajas Jõhvi muusikakooli korraldatud Virumaa klaveriõpilaste polüfooniakonkurss „Imitatsioon". Iisaku Kunstide Kooli esindasid konkursil klaveriõpetaja Irina Sbrodova õpilased Polina Kljutšankina ja Tihon Altorv, kes mõlemad saavutasid oma vanuseklassis III koha. Polina mängis teise klassi õpilaste konkursipala G. F. Händeli „Mischief" g-moll ning Tihon esitas kuuenda klassi konkursipala J. S. Bachi Allemande h-moll Prantsuse süidist nr 3.

Alutaguse valla koolide Spelling Bee võistlus Iisaku Gümnaasiumis

Kadri Jaska
Iisaku Gümnaasiumi õppejuht

12. aprillil toimus Iisaku Gümnaasiumis järjekorras juba teine Alutaguse valla koolide Spelling Bee võistlus. „Spelling Bee" ehk ingliskeelsete sõnade tähthaaval ütlemise võistlus on pärit 19. sajandi Ameerikast ning on tänini väga populaarne viis ingliskeelsete sõnade kirjapildi õppimiseks ja harjutamiseks. Võistlusel tuleb kuulmise järgi ükshaaval spellida ehk tähthaaval öelda sõnu, mis igas järgmises voorus aina pikemaks ja keerulisemaks lähevad.

Tänavu toimus võistlus kahes vanusekategoorias (6. ja 7. klass ning 8. ja 9. klass) ning võistlejaid oli kokku 22. Kummaski vanuserühmas peeti maha kaks kaasahaaravat vooru ning lõppvoor, kuhu pääsesid parimatest parimad.

Tihedas konkurentsis saavutas 6. ja 7. klasside arvestuses 3. koha Johanna Rosalie Ilves (Mäetaguse Põhikool), 2. koha Rasmus Ruut Surva (Illuka Kool) ning kuldse esikoha sai Mattias Grinfeld (Illuka Kool). 8. ja 9. klasside arvestuses saavutas 3. koha Revon Reinov (Iisaku Gümnaasium), 2. koha Airon Lehtla (Iisaku Gümnaasium) ning kuldse esikoha pälvis Markus Grinfeld (Illuka Kool). Palju õnne võitjatele ning nende juhendajatele!

Hindamiskomisjoni kuulus igast koolist üks inglise keele õpetaja, kelleks olid Reet Ernits, Ljudmila Roy ja Kadri Jaska. Suur tänu nii komisjoni liikmetele kui ka ürituse peakorraldajale Mari-Liis Rajametsale.

Suur aitäh ka kõigile osalejatele, kes selle väljakutse vastu võtsid ja üritusel osalesid. Traditsioon on loodud – kohtume taas järgmisel kevadel!

Foto Mairi Org

Foto: Liisu Tamm

Puhatu Seltsi toimetusi

Puhatu Selts

30. aprillil kogunesime külaplatsile volbritralliks. See koosviibimine avab meie külaplatsi suvised tegemised. Ilm oli mõnusalt päikeseline ja soe, kohal nõiad ja toredad sõbrad. Mängiti seltskonnamänge, eriti populaarseteks on saanud Mölkki ja petank. Lastele pakub suurt huvi meie külaplatsi mänguväljak. Istuti lõke ääres, küpsetati vorstikesi ja pajatati jutukesi. Trall kestis pimedate öötundideni välja. Aitäh osalejatele, oli mõnus seltskond!

4. mail osalesime traditsiooniliselt Teeme Ära talgutel. Külaplats sai värskema ilme, teeäared prügist puhtaks ja Soompää kraavi sild käsipuud. Peale mõnusat liigutamist maitsesid kuumad võileivad väga hästi ja kohalik õunamahl suurepäraselt.

Viisiratas 2024

Maarja Murutalu

Roosi Ellen Aho

Marten Sule ja õpetaja Meeli Õunap

Juhan Moisa. *Fotod Aulis Pärnpuu*

Merle Pikhoff
Iisaku rahvamaja juhataja

Viisiratas on selleks korraks oma pöörlemise lõpetanud. Ei julge küll väita, et tegemist on absoluutse tõega, kuid minu arvestuste kohaselt oli tegemist 15. korraga. Oli palju ilusaid etteasteid ja hulgaliselt toredaid emotsioone, millele eelnes iseenesestki mõista päris pingeline prooviperiood. Aga olen üsna veendunud, et see pingutus tasus end ära- lauljad said vahva esinemiskogemuse ja publik, keda oli kohale tulnud üle saja inimese, sai toreda kontserdielamuse. Ja publiku kiituseks tuleb veel mainida, et see oli erakordselt soe ja toetav. Üldse oli kogu lauluvõistluse õhustik mõnusalt pingevaba ja isegi see, et tegemist ei olnud just liiga lühikese sündmusega, ei tundunud väga heidutavat.

Viisiratta pika ajaloo jooksul on ikka lauldud bändi saatel. Sel korral mängis projektibänd koosseisus Aivar Talistu, Aivar Surva, Margus Pikhoff ja Markus Grinfeld. Markus on muide alles väga noor inimene, on lõpetamas tänavu põhikooli, aga sai bändi klahvpillimängijana väga hästi hakkama. Tänavusest 35st osalejast laulis bändi saatel 26 solisti ja tegelikult õpiti selgeks veel nii mõnigi lugu, aga nagu ikka- ühel või teisel põhjusel on ka neid, kes mingis etapis peale registreerumist võistlusest loobuda otsustavad. Olgem ausad, ega nii suure vaatajaskonna ees solistina ülesastumine polegi ju kõige lihtsam ettevõtmine. Seda enam võib imestada ja imetleda selle üle, et tänavu oli eriti noori soliste rohkem kui kunagi varem. Siit jõuan juhendajateni, sest just nemad teevad ära suure õpetamise töö, innustavad ja julgustavad pealekauba. Enamiku kõige noorema vanuserühma laulaste juhendaja on nende lasteaia muusikaõpetaja Meeli Õunap. Palju soliste olid ette valmistanud ka Anu Kaljusaar ja Tanja Elken ning Valentina Järve ja Kirill Zavoronkov aitasid lavale kumbki ühe laululapse. Üks laps õppis laulu selgeks koos emaga ja paar solisti valmistusid võistluseks iseseisvalt.

Võistluseks muutis aga meie toreda laulupäeva žürii kohalolekno et oleks ikka põnevust ja motivatsiooni ka. Sel korral võtsid selle raske ülesande vastu Külli Karask, Siim Juuse ja Jonathan Habakukk. Nad kõik on ise samal võistlusel varem üles astunud ja teavad täpselt, kuidas esinejad end tunda võivad. Külli on tänasel päeval muusikaõpetaja ja mudilaskooride dirigent Miina Härma Gümnaasiumis, Miina Härma Lauluseltsi segakoori dirigent, tänavuse Tartu laulupeo „Õnn ja rõõm" repertuaarikomisjoni liige ja laulupeo dirigent. Siim on ettevõtja, tegutseb heli- ja valgustehnika rendi alal ja helindab bände, Jonathan loob ise räppmuusikat ja on Iisakus toimuva NORF-i (Noorte Oma Räpifestival) ellukutsuja ning eestvedaja.

On suur rõõm tõdeda, et on olemas inimesed, kes on siitsamast meie oma kogukonnast välja kasvanud ja kes on nõus oma aega panustama kodukoha tegemistesse. Kasvõi selline pealtnäha pisiasi, aga tegelikult äärmiselt oluline tegevus nagu noortele lauljatele mikrofoni õigele kõrgusele sättimine. Richard tuli kohale ja kulutas selle peale mitu head tundi oma päevast. Ning Grete tuli päeva juhtima ja Aulis kogu pidu üles pildistama ja filmima. Kõik puha omakandi inimesed, erandiks vaid mustkunstnik Richard Samarüütel, kes kuuldavasti väga vahva vahepala pakkus.

Iga lauljaga sai tehtud ka tavapärane võistluseelne intervjuu ja oli tohutult muljetavaldav, kui paljude asjadega meie lapsed tegelevad. Mis omakorda tähendab, et selleks kõigeks on loodud võimalused. Suur hulk lapsi käib kunstide koolis ja erinevates trennides, osalevad noortekeskuste tegemistes ja kui mõnda ala ei saa oma vallas harrastada, siis ei pea vanemad paljuks lapsi ka kaugemale sõidutada. Usun, et nii ägeda vundamendi peale saab tulevikus nii mõndagi ehitada.

Aga tulemustest siiski ka, kuigi see pole esmatähtis, sest minu meelest võitsid kõik.

Vanuserühmas kuni 7aastased otsustas žürii premeerida eraldi kõige nooremaid osalejaid Tuult tiibadesse eripreemiaga: Roosi Ellen Aho (2aastane), Rahe-Liis Are (3aastane), Kert Priks (4aastane).

Võitjaks tunnistati Juhan Moisa ja välja anti veel kaks II kohta kaksikõdedele Loore ja Loviise Lehtsaarele.

Vanuserühmas 8–10aastased oli kõige tihedam konkurents ja žürii otsustas välja anda kaks auhinda: I koht Kirke Karja ja II koht Anita Nurgamaa.

Vanuserühmas 11–13aastased sai folgi eripreemia Marten Sule. Võitjaks tunnistati Marta Jakobson. II koha saavutas Teisi Kivend ja III koha Elisabeth Kivikalju.

14–17aastaste vanuserühmas tunnistati võitjaks Kerto Vinkler ja vanuserühmas 18+ Maarja Murutalu.

Publiku südame võitis tänavu Juhan Moisa.

Sündmust toetas Alutaguse Vallavalitsus ja Eesti Kultuurkapital.

Aitäh osalejatele, juhendajatele, muusikutele, peredele, žüriile, publikule ja kõikidele abilistele ja toetajatele!

LIIGITI KOGUMINE ON LIHTNE

PAKENDID

KLAASPAKEND

Loputa vajadusel kergelt, et ei määriks teisi pakendeid ja kotti.

Eemadada korgid ja kaaned, sildid võivad jääda.

SOBIB

- Karastus- ja alkohoolsete jookide pudelid
- Moosipurgid
- Toiduainete purgid

EI SOBI

Akna- leht- ja peegelklaas
Valguslambid ja elektripirnid
Keraamika, kristall ja portselan (nt toidunõud, vaasid jne)
Kuumuskindel klaas (nt ahjukindlad toidunõud)

PLAST- JA METALLPAKEND, JOOGIKARTONG

Loputa vajadusel kergelt, et ei määriks teisi pakendeid ja kotti.

Jäta korgid-kaaned peale.

SOBIB

- Kilekotid ja pakkekile
- Toote ümber olnud penoplast
- Kosmeetika- ja hooldustoodete ning tarbekaupade pakendid
- Leiva ja saia kotid, singi ja juustu pakendid
- Salatikarbid
- Konservikarbid
- Alumiiniumpurgid
- Metallkorgid ja -kaaned
- Piima- ja piimatoodete, mahla- ning veinipakendid

EI SOBI

Küpsetuspaber
Toodet sisaldav pakend
Plastist mänguasjad
Kodukeemia, liimi-, värvi- ja teisi ohtlikke aineid sisaldavaid pakendid
Mähkmed, hügieenisidemed, kondoomid
Pandimärgisega pudelid
Plastist ja kummist tooted, mis ei ole pakendid
Ehitusmaterjalid

PAPP- JA PABERPAKEND

Voldi suured papist pakendid kokku või rebi tükkideks, nii võtavad nad vähem ruumi.

Veendu, et materjal on puhas ja kuiv.

SOBIB

- Pappkastid ja -karbid
- Paberkotid
- Pakkepaber
- Kleeplintidega pappkastid

EI SOBI

Määrdunud/vettinud paber ja papp (nt pitsakarp)
Pehmepaber (nt tualettpaber)
Ajalehed, ajakirjad, raamatud
Koopia- või joonistuspaber
Fooliumi või kilet sisaldav paber, papp, kartong (nt mahlapakid, raamatukaaned)
Munakarbid
Tapeet

BIOJÄÄTMED

Biojäätmed pane konteinerisse lahtiselt, paberkotis või täielikult biolaguneva ja komposteeruva kotiga.

SOBIB

- Riknenud toit ja toidujäätmed
- Tahked riknenud puu- ja köögiviljad, nende koored
- Liha- ja kalajäätmed, kalaluud
- Muna- ja pähklikoored
- Pabermassist munarestid
- Majapidamispaber
- Pabersalvrätid
- Kohvipaks, paberfiltrid
- Lõikelilled, ilma potita toataimed

EI SOBI

Tavalised kilekotid, toidupakendid
Kassiliiv, tuhk, suitsukonid
Vedelad toidujäägid, toiduõli, suured kondid
Kiletatud või vahatatud pinnaga või kileaknaga paberkotid
Küpsetuspaber
Vanad ravimid
Mähkmed, hügieenisidemed
Tolmuimejakotid
Kunstlilled, küünlad
Lille- ja salatipotid

VANAPABER

Kogu paber ja kartong muudest jäätmetest eraldi ka siis, kui teie majal pole selleks konteinerit.

Vanapaber pane konteinerisse lahtiselt.

SOBIB

- Ajalehed, ajakirjad
- Kataloogid ja reklaammaterjalid
- Töövihikud, paberist ja kartongist kaustikud
- Trükiga ja puhas kirja- ning joonistuspaber
- Kontoripaber
- Papp
- Jõupaber
- Kileaknata ümbrikud
- Vanad raamatud (kõvade kaanteta)

EI SOBI

Määrdunud või vettinud paber ja papp
Majapidamispaber
Kasutatud pabernõud
Kopeerpaber
Kleepsildid, teibid
Foolium, võipaber
Kommipaberid, jäätisepaberid
Tapeet, lamineeritud või kiletatud paber
Tetrapakid, munakarbid
Kõik, mis sisaldab materjale peale paberi ja kartongi

SEGA-OLMEJÄÄTMED

Kogu pakendi- ja toidujäätmed eraldi ja segaolmejäätmete hulk väheneb märgatavalt!

SOBIB

- Jäätmed, mille liigiti kogumine pole korraldatud
- Kassiliiv, rasvane ja raskesti puhastatav pakend, mähkmed, hügieenisidemed, kosmeetika, küpsetuspaber, foolium, jahtunud tuhk, tolmuimeja tolmukott, suured kondid, näritud näts, kummist esemed
- Hõõgniidiga lambipirnid, CD-plaadid, tühjad ja katkised pastakad, tühjad vildikad
- Katkised kruusid ja taldrikud
- Kasutuskõlbmatud jalanõud, riided ja mänguasjad

EI SOBI

Toidujäätmed, puhtad pakendid
Värvijäägid, ravimid, tule- ja plahvatusohtlikud jäätmed, patareid, akud, kodumasinad, elektroonika
Ehitusjäätmed, aiajäätmed
Vedelad jäätmed (näiteks kasutatud toiduõli)
Suuremõõtmelised jäätmed, mööbel, peegel, vaibad, madratsid
Ained ja esemed, mis oma kaalu, mõõtmete või kuju tõttu võivad ohustada mahutit, veokit või vedajat

VAATA LISAINFOT KUHUVIIA.EE

ДЕТАЛЬНЫЕ ПЛАНИРОВКИ (ДП)

Алутагузеское волостное управление 08.05.2024 года приняло ДП недвижимостей *Poolsaare* и *Kõnnumaa* в деревне Раннапунгерья.

Планируемый участок охватывает недвижимости Poolsaare (81501:005:0153) и Kõnnumaa (81501:005:0010). С принятием ДП изменены границы планируемого участка – выведены *Ranna* и *Pungerja* и добавлена кадастровая единицы Paadi tee T5. Размер планируемого участка составляет 7 га и новая граница участка на чертеже. Цель разработки ДП – образование на территории, прилегающей к реке Раннапунгерья, участка жилой застройки. Лицом, заинтересованным в разработке ДП, выступает *T.R. Tamme Auto OÜ*.

Планируемый участок граничит с рекой Раннапунгерья. ДП предусматривает образование участков для следующих целей: 11 участков для одиночных жилых строений (EP), один участок для пристани (LS), два участка для дороги и улицы (LT), один частично естественный водоем (VL), территория для походного туризма и выездных путей (PT), участок для парковки (LP) и участок для пристани (LS). ДП согласована с генеральным планом волости Алутагузе.

Публичная презентация пройдет 29.05-27.06.2024 года в здании волостного управления Алутагузе (*Pargi tn 5, Mäetaguse alevik*) и веб-странице волости www.alutagusevald.ee/avalikud-valjapanekud. В ходе публичной презентации у каждого лица есть право высказать свое мнение о ДП.

***

Волостное собрание Алутагузе 25.04.2024 своим решением № 174 не будет проводить стратегическую оценку воздействия на окружающую среду *(KSH)* в ходе ДП недвижимости *Valla tn 8* и прилегающей к ней территории в деревне Алайыэ.

Планируемая территория находится в центре деревни Алайыэ и охватывает находящиеся в муниципальной собственности кадастровые единицы *Valla tn 8, Valla, Muru tee, Muruplatsi, Valla tn 6b* и (частично) *Jõe põik, Jõe tänav T1*, и находящуюся в государственной собственности 13111 *Kauksi-Vasknarva tee*. Недвижимость *Valla tn 8* застроена, на ней находятся библиотека, общественный дом и игровая площадка. Размер планируемого участка составляет примерно 2,3 га.

Целью ДП является создание на имеющейся игровой площадке участка отдыха и рекреации, и взвесить возможности разбивки на оставшейся территории участков для жилой застройки. Учитывая реальную ситуацию, объем, характер и место планируемой деятельности, при разработке ДП не предвидится существенного воздействия на окружающую среду, и проведение KSH не требуется.

Инициатором и распорядителем ДП является волостное собрание Алутагузе, организатором и разработчиком Алутагузеское волостное управление (Tartu mnt 56, Iisaku alevik). С началом ДП и с решением об отмены проведения KSH можно ознакомиться в здании Алутагузеского волостного управления (в рабочее время) и на веб-странице волости: www.alutagusevald.ee/algatatud.

***

Алутагузеское волостное собрание своим решением № 176 от 25.04.2024 года признало недействительной ДП недвижимости *Linnamäe* в деревне Тудулинна, введенной волостным собранием Тудулинна в 2012году.

Целью ДП было преобразование лесного участка в социальную территорию, создание там благоустроенной зеленой зоны для места отдыха и проведения общественных мероприятий. На основании ДП в 2013 году проведена процедура землеустройства, и из находящегося в государственной собственности участка созданы кадастровые единицы *(Linnamäe parkla, Linnamäe, Linnamäe laululava)* и подано ходатайство на передачу их в муниципальную собственность. Со время начала введения ДП прошло больше пяти лет, и волость Алутагузе не намерена приступать к ее реализации. В дальнейших действиях следует исходить из условий, установленных генеральным планом волости Алутагузе.

С решением о признании ДП недействительной можно ознакомиться в регистре документов волости Алутагузе: https://adr.novian.ee/alutaguse_vald/dokument/6315000.

***

Волостное собрание Алутагузе 25.04.2024 года своим решением № 175 признало недействительной ДП недвижимости Pärna в поселке Мяэтагузе в части кадастровых единиц *Pärna tn 3, Pärna tn 3a* и *Pärna tn 8.*

На основании ДП образовано 8 участков жилой застройки, 5 транспортных участок в части улиц Карья и Пярна), 4 участка общего пользования *(Pärna tn 3, Pärna tn 8 ja Pärna tn 4 и Pärna tn 3a)*.

Будучи владельцем недвижимости (общественные строения), Алутагузеское волостное управление намерено отказаться от реализации ДП *Pärna tn 3, 3a* и *8*. По участку проходит воздушная электролиния, а на кадастровой единице *Pärna tn 3a* находится подстанция. Согласно генеральному плану на кадастровых единицах *Pärna tn 3* и *8* планируются участки жилой застройки.

После признания ДП недействительной следует исходить из целей, общего использования и условий строительства, установленных генеральным планом, а также существующими ограничениями. Частичное признание ДП недействительной не препятствует целостной реализации в оставшейся части.

С решением о признании ДП частично недействительной можно ознакомиться в регистре документов волости Алутагузе: https://adr.novian.ee/alutaguse_vald/dokument/6315002.

***

Волостное собрание Алутагузе 25.04.2024 года своим решением № 177 признало недействительной ДП недвижимости *Uusküla Puhkebaas* в части единиц *Männiku tee 28, Männiku tee 28a, Männiku tee 28b, Männiku põik 3* и *Männiku põik 5*.

Планируемая территория охватывала две недвижимости базы отдыха в Уускюла и ее размер составлял примерно 13,5 га. Согласно ДП территорию разделили на 57 участков - 44 для жилой застройки, 3 - для производственных нужд, 5 - транспортных, 4 - коммерческих, и один участок смешанный (50% - коммерческая земля и 50% - производственная).

Владельцы недвижимостей *Männiku tee 28, Männiku tee 28a, Männiku tee 28b, Männiku põik 3* и *Männiku põik 5*, находящихся в западной части территории, желают отказаться от реализации ДП. После признания ДП недействительной при использовании участка следует исходить из целеиспользования и условий строительства, установленных генеральным планом. Признание ДП частично недействительной не препятствует целостному решению остальной части.

С решением о признании ДП частично недействительной можно ознакомиться в регистре документов волости Алутагузе: https://adr.novian.ee/alutaguse_vald/dokument/6314990.

Выборы депутатов в Европейский парламент пройдут на неделе с 3 по 9 июня 2024 года

ВЫБОРЫ В ЕВРОПЕЙСКИЙ ПАРЛАМЕНТ 2024						
ПН. 03.06	ВТ. 04.06	СР. 05.06	ЧТ. 06.06	ПТ. 07.06	СБ. 08.06	ВС. 09.06.2024
ПРЕДВАРИТЕЛЬНОЕ ГОЛОСОВАНИЕ						ДЕНЬ ВЫБОРОВ
ЭЛЕКТРОННОЕ ГОЛОСОВАНИЕ ПН. 9.00 … … СБ. 20.00						Голосование на всех участках 9.00 - 20.00
Голосование на участках в центрах 12.00 - 20.00				Голосование на всех участках 12.00 - 20.00		
				Голосование на дому 9.00 - 20.00		

#ANNA OMA HÄÄL

ИНФОРМАЦИЯ О ВЫБОРАХ

В период выборов в Парламент Европы на территории волости Алутагузе открыты три участка:

ИЗБИРАТЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК № 1

Открыт	3-8 июня с 12:00 до 20:00 9 июня 2024 года с 09:00 до 20:00
Местонахождение	Краеведческий музей Ийзаку (Tartu mnt 49, Iisaku alevik)
Э-почта	info@alutagusevald.ee
Телефон	+372 5888 7123
Открыт	7 июня 2024 года с 12:00 до 20:00
Местонахождение	Здание библиотеки Алайыэ (Valla tn 8, Alajõe küla)
Э-почта	info@alutagusevald.ee
Телефон	+372 5888 7123
Открыт	с 8 июня 2024 года с 12:00 до 20:00
Местонахождение	Общественный дом Тудулинна (Kooli tn 4, Tudulinna küla)
Э-почта	info@alutagusevald.ee
Телефон	+372 5888 7123

ИЗБИРАЬТЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК № 2

Открыт:	7 июня 2024 года с 12:00 до 20:00 9 июня 2024 года с 09:00 до 20:00
Местонахождение:	Молодежный центр Куртна (Vabriku tee 2, Kurtna küla)
Э-почта	info@alutagusevald.ee
Телефон	+372 5888 7124
Открыт:	8 июня 2024 года с 12:00 до 20:00
Местонахождение	Здание библиотеки в Куремяэ (Allika tee2, Kuremäe küla)
Э-почта	info@alutagusevald.ee
Телефон	+372 5888 7124

ИЗБИРАТЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК № 3

Открыт:	с 7 до 8 июня 2024 года с 12:00 до 20:00 9 июня 2024 года с 09:00 до 20:00
Местонахождение	Амбарное здание усадьбы-отеля Мяэтагузе (Pargi tn 3/1, Mäetaguse alevik)
Э-почта	info@alutagusevald.ee
Телефон	+372 588 8712

Программа Keelesõber объединила еще 1637 друзей эстонского языка

Уже пятый год Фонд интеграции предлагает изучающим язык возможность практиковаться в эстонском языке, общаясь с наставниками-волонтерами, владеющими языком в совершенстве. В этом году в программе Keelesõber (Программа друзей эстонского языка) приняло участие самое большое количество друзей эстонского языка: 810 наставников и 827 из язык.

«Программа Keelesõber объединяет людей, желающих улучшить свое владение эстонским языком. Как и в предыдущие годы, наставники были со всего мира – это люди разных возрастов, представители различных специальностей и стран. При этом изучающие язык были в основном из Харьюмаа, Пярнумаа и Ида-Вирумаа», – сказала руководитель программы Keelesõber и руководитель партнерских отношений Фонда интеграции Аве Ландрат.

В этом году в программе Keelesõber приняли участие 827 человек, изучающих эстонский язык, которые для этого прошли открытую регистрацию. Практиковать эстонский язык им помогали 810 наставников, которые добровольно участвовали в программе. Волонтеры помогали учащимся в практике эстонского языка, не менее раза в неделю обсуждая разнообразные темы из повседневной жизни по телефону, через интернет или при личной встрече.

Команда Фонда интеграции активно координировала этот процесс, чтобы обеспечить успешные встречи и коммуникацию участников. Они ежедневно помогали наставникам советами и учебными материалами, опираясь в основном на свой собственный опыт участия в программе Keelesõber.

«Мы благодарим наставников за их незаменимый вклад и признательны учащимся за активное участие. Интерес к изучению эстонского языка постоянно растет, и мы надеемся, что в следующем году участников будет еще больше. Программа Keelesõber – хороший пример того, как мы можем найти общий язык и тем самым способствовать формированию более сплоченного общества», – сказал руководитель Фонда интеграции Дмитрий Московцев.

Фонд интеграции запустил программу Keelesõber в 2020 году, чтобы предложить изучающим язык возможность практиковаться по электронным каналам. Программа была запущена во время чрезвычайного положения, когда контактные мероприятия, предназначенные для развития навыков общения, были отменены. За пять лет в программе приняли участие в общей сложности 5365 друзей эстонского языка.

С обзором пятого сезона программы Keelesõber можно ознакомиться здесь: https://photos.app.goo.gl/2JLLt6XYhJcamjyB7

Дополнительная информация и интервью: руководитель по коммуникации Фонда интеграции Катя Сепп (тел: 53074951, эл. почта: katja.sepp@integratsioon.ee)

ОТЧЕТ О ЗАСЕДАНИИ ВОЛОСТНОГО СОБРАНИЯ АЛУТАГУЗЕ

Марин ГРЮНИНГ,
секретарь волостного собрания

25.04.2024

• Решено изменить постановление "Порядок утверждения в составах и основания для оплаты труда работников учреждений, подведомственных волостному управлению Алутагузе".

• Решено изменить постановление "Порядок приема в школы волости Алутагузе".

• Утвержден Устав *"Alutaguse Lasteaia"*.

• Дано согласие на приобретение недвижимости *Ratva küla, Raja*.

• Решено отправить на аукцион недвижимость *Koolimaja* в деревне Йыуга. Стартовая цена - 16 910 евро (2,5 евро/м²).

• Решено дать согласие на приобретение недвижимости Tamme tn 1 в поселке Ийзаку по цене 45 000 евро.

• Решено не проводить стратегическую оценку воздействия на окружающую среду при разработке детальной планировки недвижимости Valla tn 8 и прилегающей к ней территории в деревне Алайыэ.

• Решено признать частично недействительной детальную планировку недвижимости Pärna в поселке Мяэтагузе.

• Решено признать недействительной детальную планировку недвижимости Linnamäe в деревне Тудулинна.

• Решено признать частично недействительной детальную планировку недвижимости *Uusküla Puhkebaas*.

• Решено гарантировать самофинансирование проекта "Создание жилья под опекой Алутагузе".

• Решено гарантировать самофинансирование проекта "Создание общественного здания и зоны отдыха в Алайыэ".

• Решено отказаться от имущественных обязательств поддержки и партнерства в проекте "Центр общественного вовлечения Пагари".

С протоколом заседания, с принятыми решениями и постановлениями можно ознакомиться в регистре документов:
http://delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/

Запись заседания:
https://pilv.alutagusevald.ee/s/25-04-2024_volikogu

Я ВАМ ПИШУ …

1 июня – в День защиты детей улыбнемся вместе с Вовочкой

Николай ПАВЛЕНКО
переводчик, краевед и литератор

JUKU-ВОВОЧКА

Это один и тот же мальчик, только в юморе на эстонском языке он называется Juku, а в русском - Вовочка. Вот и все их различие. А в остальном все абсолютно похожее - и отношения с родителями, и отношение к учебе и житейским ситуациям. Juku/Вовочка не боится выглядеть глупым потому, что он на самом деле умный мальчик.

***

Бабушка Вовочке:
- Что ты там делаешь?
- Сижу в фейсбуке, бабуль, ты этого не понимаешь.
- Почему это не понимаю? Твоя подруга в фейсбуке под именем "Невинная красавица" - это я!

***

Мама Вовочке:
- Ты утреннюю зарядку уже делал?
- Да, еще во сне!

***

Вовочка поднимает руку.
- Ты хочешь что-то спросить, Вовочка? - спрашивает учительница.
- Не хочу. Просто проверил, как система работает!

***

- Вовочка, пожалуйста, составь предложение со словом "сахар". Вовочка, немного подумав, говорит: "Сегодня утром я выпил две чашки кофе".
- Но, Вовочка, а где же "сахар?"
- В кофе, естественно, - отвечает мальчик.

Lastekaitsepäeval, 1. juunil, naeratagem koos Jukuga

Nikolai Pavlenko
tõlkija, toimetaja

JUKU-VOVOTŠKA

Tegemist on ühe ja sama poisiga. Ainult et eesti naljades nimetatakse teda Jukuks, vene naljades aga Vovotškaks. Kogu vahe. Kõik muu on täiesti sarnane – suhtumises vanematesse, õppetöösse ja tavaelu olukordadesse. Juku/Vovotška ei karda välja näha rumal, sest tegelikult on ta tark poiss.

***

Vanaema Jukule:
„Mida sa seal teed?"
„Istun Facebookis, memm, sina ei saa sellest aru."
„Miks ei saa? Sinu Facebooki sõber nimega „Süütu Kaunitar" olen mina!"

***

Ema Jukule:
„Kas sa hommikuvõimlemist tegid?"
„Jah, veel unes!"

***

„Juku, palun moodusta lause sõnaga „suhkur".
Juku mõtleb veidi ja ütleb siis:
„Täna hommikul jõin kaks tassi kohvi."
„Aga Juku, kus siis „suhkur" on?"-
„Kohvi sees loomulikult," vastab poiss.

***

Juku tõstab käe.
"Sa tahad midagi küsida, Juku?" küsib õpetaja.
"Ei taha. Lihtsalt kontrollisin, kuidas süsteem töötab!"

Mida tasub teada kraavide lihtsustatud korras registrisse kandmisest?

Kuni järgmise aasta lõpuni saab lihtsustatud korras maaparandussüsteemid registrisse kanda. Praktilist nõu annab Põllumajandus- ja Toiduameti (PTA) maaparanduse ja maakasutuse osakonna peaspetsialist Andres Uuk, kes vastab üheksale enamlevinud küsimusele, millega inimesed tema poole pöörduvad.

Juhul, kui maal asub enam kui 20 aastat tagasi maaparanduse tarbeks rajatud kraavivõrk, siis 2025. aasta lõpuni on võimalik neid kraave lihtsustatud korras registrisse kanda. Registrisse kantud maaparandussüsteemide omanikel on võimalik saada toetusi ja nõuandeid maaparandussüsteemi korrashoiuks.

1. Mis juhtub, kui 2025. aasta lõpuks ei ole maaparandussüsteem registrisse kantud?
Alates 1. jaanuarist 2026 ei saa enam maaparandussüsteeme lihtsustatud korras registrisse kanda. Maaparandussüsteemid, mis ei ole selleks ajaks registrisse kantud, loetakse eeldatavalt juba liiga amortiseerunuks ja pole enam korda tehtavad ka rekonstrueerimistöödega. Kui maaparandussüsteemide olemasolu on vajalik, näiteks juhul, kui maa on muutunud liigniiskeks, tuleb läbi teha kõik protseduurid, mis on ette nähtud uute maaparandussüsteemide rajamisel: taotleda projekteerimistingimused, tellida projekt, taotleda ehitusluba, tellida ehitamine ja lõpuks taotleda jällegi kasutusluba.

2. Miks on vaja registrisse kanda?
Iga maaomanik vastutab, et tema maaparandussüsteemid oleksid korras ja hooldatud. Hooldustööd on kulukad. Ainult registrisse kantud maaparandussüsteemide korrastamiseks on võimalik saada toetust.

Kohustust olemasolevad kraavisüsteemid maaparandussüsteemide registrisse kanda ei ole, küll aga on võimalus. Toimivad ja hooldatud maaparandussüsteemid loovad maaomanikule lisaväärtust. Eesti põllumajandus- ja metsamaad on sageli liigniisked ning nende majanduslik kasutamine sõltub maaparandussüsteemide toimivusest.

Ligi 1 miljonist hektarist ligi 637 000 hektarit põllumajandusmaad ja ligi 755 000 ha metsamaad on kantud 01.01.2024 seisuga maaparandussüsteemide registrisse. Maaparandussüsteemide korrasolek ja toimimiskindlus on määrava tähtsusega olukorras, kus kliimamuutuste tõttu aasta keskmine sademete hulk kasvab. (Sademete keskmine hulk aastas on Eestis vahemikus 520–820 mm ning auruvuse suuruseks hinnatakse keskmiselt 360–440 mm aastas.)

3. Kas maaparandussüsteemi registrisse kandmine puudutab kõiki kraavivõrke või on sellel mingisugused piirangud?
Registrisse kandmine puudutab kraave, mis peamiselt asuvad maatulundusmaal ning on mõeldud maa viljelusväärtuse suurendamiseks ja keskkonna kaitseks. Sade- või heitvee ärajuhtimiseks või kaevandusalade tarbeks rajatud kraavid ei ole maaparandussüsteemi osad.

4. Mida tähendab lihtsustatud korras registrisse kandmine?
Lihtsustatud korras registrisse kandmine tähendab, et olemasolevale maaparandussüsteemile loetakse kasutusluba antuks ja andmed kantakse maaparandussüsteemide registrisse (MSR).

5. Kas registrisse kandmisega kaasnevad ka mingisugused kulud?
Kulud võivad tekkida, kui on vaja teha mõõdistamisjoonis. Mõõdistamisjoonis tuleb koostada juhul, kui PTA spetsialist ei saa tuvastada kõiki kaardiandmeid maaparandussüsteemi kohta (näiteks kraavide asukohti või vee voolusuundi). Kui aga kõik nõuded on täidetud olemasoleva maaparandussüsteemi arvele võtmiseks ja andmete kandmiseks maaparandussüsteemide registrisse, siis omanikule kulusid ei kaasne.

6. Kas eraisikutel ja juriidilistel isikutel on samasugused võimalused toetuste saamiseks?
Metsaühistu ja erametsaomanik saab taotleda metsamaaparandustööde toetust.

Maaparandussüsteemi eesvoolu uuendamise ning keskkonnakaitserajatise ehitamise ja uuendamise investeeringutoetust peab taotleja või tema liikme valduses olema maa, millel toetatavaid tegevusi ellu viiakse. Toetust saavad taotleda järgnevad isikud:

- füüsiline isik;
- äriühing ja füüsilisest isikust ettevõtja;
- maaparandusühistu vastavalt tema tegevuskavas ettenähtud ulatusele;
- mittetulundusühing, kui toetatav tegevus vastab tema põhikirjalisele eesmärgile;
- kohaliku omavalitsuse üksus.

7. Milleks on toetused ette nähtud?
Metsamaaparandustööde toetus on mõeldud olemasoleva maaparandussüsteemi uuendamiseks. Toetatakse olemasolevate kuivenduskraavide ja eesvoolu puhastamist settest, voolunõva rajamist ja truubi asendamist.

Maaparandussüsteemi eesvoolu uuendamise ning keskkonnakaitserajatise ehitamise ja uuendamise investeeringutoetust antakse kuivendussüsteemide ja veerežiimi kahepoolse reguleerimise süsteemide ajakohastamiseks.

8. Kui suur on toetus aastal 2024?
Metsamaaparandustööde toetuse määr on kuni 10 000 eurot erametsaomaniku kohta. Taotlusi saab esitada 12. augustist kuni 2. septembrini. Loe täpsemalt siit: www.eramets.ee/toetused/metsamaaparandustoode-toetus/

Maaparandussüsteemi eesvoolu uuendamise ning keskkonnakaitserajatise ehitamise ja uuendamise investeeringutoetuse taotlusi saab esitada 2.–9. maini. Toetuse maksimaalne suurus ühe taotleja kohta on 520 000 eurot strateegiakava programmiperioodil kõikide maaparanduslike sekkumiste kohta kokku. Eesvoolu uuendamise korral on toetuse käibemaksuta ühikuhind 7847 eurot kilomeetri kohta. Loe täpsemalt siit: www.riigiteataja.ee/akt/102022024002

9. Kas maaomanik peab arvestama ka omaosalusega?
Toetuse määr ja suurus sõltuvad toetatavast tegevusest. Vastavalt sellele peab arvestama ka omaosalusega. Näiteks keskkonnakaitserajatise ehitamisel saab toetust kuni 100% toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest.

10. Kust on võimalik vajadusel nõu ja abi saada?
Nõu ja abi saamiseks pöördu PTA regiooni piirkondliku esinduse poole.

IDA REGIOON
Pargi 15, Jõhvi linn, 41532 Ida-Virumaa, virump@pta.agri.ee

Kontaktid leiad PTA kodulehelt
https://pta.agri.ee/ametist-uudised-ja-kontaktid/kontakt/piirkondlike-esinduste-kontaktid

/// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT

TIMO JUURSALU
spordispetsialist

Kaisa Kukk teenis Taiwanis toimunud trepijooksu maailmameistrivõistlustel pronksmedali

Taipei 101 kõrghoones toimunud võistlusel sai Kukk aja 25.24,96 ja edestas sellega neljandaks jäänud sakslannat Verena Schmitzi vaid 1,13 sekundiga.

Täiesti omaette klassist oli itaallanna Valentina Belotti, kes võitis ajaga 22.29,28. Teiseks tulnud jaapanlanna Yuko Takeishi (24.51,23) edestas Kukke enam kui poole minutiga.

Ülejäänud eestlastest tuli Merlyn Valma-Ulm 16. kohale (29.46,72).

Meestest sai Marek Peet 26. (26.22,11) ja Lauri Ulm 27. koha (26.45,10). Meeste konkurentsis moodustasid esikolmiku Wai Ching Soh (Malaisia; 18.36,62), Ryoji Watanabe (Jaapan; 18.40,04) ja Mark Bourne (Austraalia; 19.33,12).

Trepijooksu maailmameistrivõistlused leidsid aset kolmandat korda. Esimest korda joosti MM-tiitlile 2015. aastal Dohas (Aspire Tower) ja teist korda samuti Taiwanis (2018, Taipei 101).

Kaisa Kukk keskel. *Foto Trepijooksusari*

Kindrali jooks tõi elamusi

Kindral Aleksander Tõnissoni auks Pannjärvel korraldatud maastikujooksul oli eri distantsidel rajal 128 osalejat.

Kõige rängemal põhidistantsil, kus 21,1 km pikkune rada tuleb läbida vähemalt 10 kilose seljakotiga sõdurisaabastes ja koos relvaga, oli tänavu kiireim Sergei Rjabõškin, kes jõudis finišisse 30 sekundit enne, kui tiksus täis kaks tundi. Rain Jano jäi talle alla kolme ja poole minutiga, kolmandana lõpetas tänavu Kindralijooksu varasem mitmekordne võitja Indrek Roos, kel kulus raja läbimiseks viis ja pool minutit üle kahe tunni.

Naiste arvestuses oli ajaga 3.03 parim Jaanika Kindlam.

Ränga raja läbisid 27 meest ja 8 naist.

Nii-öelda leebemas versioonis, kus kaasas peab olema vaid seljakott, oli parim märtsi lõpus Eesti kaitsepolitsei asedirektori ametist erru läinud Aleksander Toots ja naistest Jana Heikinen.

Lisaks militaarjooksudele olid kavas ka 6 km ja 3 km elamusjooks, kus tuli peale jooksmise ka turnida.

6 km rajal oli meestest parim Deniss Šalkauskas, kes osales mõned nädalad tagasi ka murdmaajooksu maailmameistrivõistlustel. Naistest võitis Eesti naiste suusakoondisesse kuuluv Aveli Uustalu.

20. mail algab pindala- ja maaelu arengu loomapõhiste toetuste taotlemine

Pindala- ja maaelu arengu loomapõhiste toetuste taotluste vastuvõtt algab 20. mail ning kestab 17. juunini. Taotluste esitamine toimub ainult e-PRIA vahendusel aadressil epria.pria.ee.

Taotleda saab samu uue programmperioodi toetusi, mida 2023. aastal. Uue programmperioodi toetustest lisanduvad kohalikku sorti taime kasvatamise, väärtusliku püsirohumaa säilitamise, turvas- ja erodeeritud mullaga väärtusliku püsirohumaa kaitse ning põhjavee kaitse alal asuva väärtusliku püsirohumaa kaitse toetused.

Viimast aastat saab taotleda eelmise programmperioodi poollooduslikku koosluse hooldamise ja ohustatud tõugu looma pidamise toetuseid, mida saavad taotleda need, kellel on vastav kehtiv 5-aastane kohustus.

Uue programmperioodi algus tõi eelmisel aastal kaasa suuri muutusi ja ka 2024. aastal on toetuste nõuetes tehtud mitmeid olulisi muudatusi, millega tuleb toetuste taotlemisel arvestada. Muudatused annavad taotlejatele suurema paindlikkuse, aga nende sisseviimine vajab infosüsteemide arendamist ja parendamist ning see võib kaasa tuua erinevate tähtaegade pikenemise, sh väljamaksete nihkumise hilisemale ajale. PRIA teeb kõik endast oleneva, et kõik protsessid saaksid tehtud võimalikult kiiresti ning toetusotsused vormistatud esimesel võimalusel.

Muudatused tingimuslikkuse maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise (HPK) nõuetes

Käesolevast aastast rakendub turvas- ja märgalade kaitse nõue (HPK 2). Nõuet tuleb täita turvasmullaga põllumajandusmaal ja märgaladel, mis asuvad põllumajandusmaal. Neil aladel ei ole lubatud künda ega freesida, välja arvatud põllumaal, kus on lubatud künda ja freesida üks kord kolme aasta jooksul. Kuivendamata märgalasid ja turvasmullaga põllumajandusmaid ei ole ka lubatud kuivendada.

Talvise taimkatte nõude (HPK 6) osas laieneb 30% erisus ka kartulikasvatajatele. Kui põllumajandusliku majapidamise põllumaast ja püsikultuuride alusest maast vähemalt 50% kasvatatakse köögivilja, kartulit, puuvilja, marjakultuuri, lilli, maitse- ja ravimtaimi ning istikuid, peab põllumajandusliku majapidamise põllumaast ja püsikultuuride alusest maast vähemalt 30% olema talvise taimkatte all.

Esmakordselt rakendub ka lihtsustatud külvikorra nõue (HPK 7). Põllumaal tuleb järgida külvikorda, mis tähendab, et samal põllul ei tohi sama põhikultuuri kasvatada üle kolme aasta ning 50% põllumaast ei ole lubatud kasvatada sama põhikultuuri kahel järjestikusel aastal, v.a kui kasvatatakse vahekultuuri, aga seejuures tuleb tagada põhikultuuri vaheldumine vähemalt kolme aasta möödudes. Nõuet ei pea täitma taotleja, kelle ettevõte on mahepõllumajanduse seaduse alusel tunnustatud, või taotleja, kelle põllumajandusliku majapidamise põllumaa suurus on kuni 10 hektarit. Põhikultuurina käsitletakse taotlusel märgitud põllumajanduskultuuri, mis on maha pandud, istutatud või külvatud enne taotluse esitamise aastat või taotluse esitamise aasta kevadel ja mida kasvatatakse, kasutades kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid või hoitakse maad mustkesas või söötis.

Ühe olulisema muudatusena eemaldatakse tingimuslikkuse nõuetest tootmisest kõrvale jäetud maa-alade ja elementide nõue (HPK 8.1). Nõue eemaldatakse kogu programmperioodi 2023–2027 ajaks. Lahtiseletatult tähendab see, et tingimuslikkuse süsteemist eemaldatakse tootmisest kõrvale jäetud maa-alade ja elementide määratlemise nõue ja seega ei pea alates käesolevast aastast toetuste taotlemisel seniseid erinevate protsentide (3, 4 ja 7%) valikuga tootmisest kõrvale jäetud maa-alasid ja maastikuelemente jätma. Samas jäävad kehtima senised nõuded, nagu nõue säilitada maastikuelemente ja keeld lindude pesitsemise ajal pügada hekke ja puid.

Olulisemad muudatused toetuste nõuetes

Muutunud on aktiivse tootja nõude käsitlus. Aktiivseks tootjaks loetakse taotlejad, kes omavad lisaks põllumaale ka püsikultuuridega põlde. Samuti on aktiivsed tootjad taotlejad, kelle kasutuses on taotluse esitamise aastal vähemalt üks hektar pärandniitu, millele taotletakse uue programmperioodi pärandniidu hooldamise toetust.

Noore põllumajandustootja toetuse nõudeid ühtlustatakse: toetust makstakse põllumajandustootjale, kes on taotluse esitamise ajal kuni 40-aastane; varasema 100 hektari asemel toetatakse põllumajanduslikku tegevust 260 hektaril; kui juriidilise isiku osanike, aktsionäride või liikmete arv on suurem kui juhatuse liikmete arv, ei pea kõik juriidilise isiku osanikud, aktsionärid või liikmed kuuluma äriühingu juhatusse.

Keskkonnasõbraliku majandamise toetust saab taotleja, kes kasvatab kokku vähemalt ühel hektaril põllukultuure, aiakultuure, lilli, kellel on mitmeliigiline väike põld või põldtunnustatud heinaseemnepõld. Alates 15. juulist peavad keskkonnasõbraliku majandamise toetuse taotlejad hakkama pidama elektroonset põlluraamatut. Lisaks on neil võimalik taotleda toetust vahekultuuride kasvatamise lisategevuse elluviimise eest.

Muudatuskuuri läbib ka ökoalade toetus, mille saamiseks piisab edaspidi, kui taotleja määratleb ökoaladena vähemalt 7% põllumajandusliku majapidamise põllumaa ja maastikuelementide aluse maa pindalast. Seejuures saab taotleja ise valida, kas täidab protsendi sööti jäetud maa, haljaskesa, mille taimikusse istutatakse või külvatakse põllumajanduskultuur või mis viiakse mulda, 6–12 m laiuse rohumaariba, lämmastikku siduvate põllumajanduskultuuride või erinevate maastikuelementidega (hekk, põllusaar, puude rida, metsasiil, kraav, kiviaed). Lisaks on erinevalt eelmisest aastast lubatud haljaskesa haljasväetise sisse kündmise asemel haljaskesa kohustuseaastal mulda viia või taimikusse külvata või istutada põllumajanduskultuur. Edaspidi võib rohumaariba külgneda nii rohumaa kui ka sööti jäetud maaga ning moodustada varasema 10% asemel 30% külgneva põllu pindalast.

Taotleja peab veenduma, et maade kasutamiseks on olemas nõuetekohane õiguslik alus

Toetust saab taotleda põllumajandusmaa kohta, mida taotlejal on õigus kasutada taotluse esitamise aasta 15. juuni seisuga. Kui taotlejal puudub põllumajandusmaa kasutusõigus, kuid vaatamata sellele hakkab ta maad harima ning taotleb põllumajandusmaa kohta toetust, rikub ta omandiõigust ning selle maa osas jäetakse taotlus rahuldamata.

Toetuse saamise eelduseks on lisaks põllumajandusmaa kasutusõiguse omamisele ka selle maa reaalne kasutamine. Maa omanik, kes maa harimisega ei tegele, ei ole samuti õigustatud toetust saama, sest ainuüksi maa kasutamise õiguse omamine ei ole piisav alus toetuse taotlemiseks.

Muutused nõustamises

Varasemalt said pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlejad kasutada tasuta nõustamisteenust, mida pakkusid konsulendid. Edaspidi on see võimalik vaid teatud tingimustel. Nõuandeteenust pakutakse lõppkasusaajatele, kellele ei ole määratud toetust Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse alusel. Toetuste taotlemise nõuandeteenus on abikõlblik kuni kahel aastal. Sihtgruppi kuuluv isik saab teenust kasutada soodsamatel tingimustel, st teenuse eest tuleb tasuda 10% omaosalust. Need, kes sihtgruppi enam ei kuulu, saavad taotlusprotsessiga kursis olevatelt nõustajatelt endiselt abi, kuid osutatud teenuse eest tuleb täies mahus ise tasuda.

Soodustingimustel osutatavat nõuandeteenust saavad pakkuda eksperdid, kellel on Maaelu Teadmuskeskuse (METK) hinnangul nõuandeteenuse osutamiseks piisavad teadmised ja kogemused. Kõikide nõustajate kontaktid, kelle teenuse kasutamisel on võimalik kasutada nõuandeteenuse osutamise toetust ja tasuda nõustajale vaid omaosaluse maksumus, on leitavad e-PRIAs menüüpunktis „Nõuandeteenused“ ja METKi kodulehel.

Keskkonnasõbraliku majandamise toetuse taotlejad saavad kasutada juhendamisteenust

Keskkonnasõbraliku majandamise toetuse (KSM) taotlejatel on võimalik kasutada PRIA juhendamisteenust, mis toetab kliente taotluse esitamisel ning aitab paremini mõista KSM toetuse nõudeid. **Toetuse taotlejad saavad juhendamist kasutada 20. maist 12. juunini.**

KSM toetus on esimene pindala- ja loomatoetus, mille puhul pilootprojektina pakutakse juhendamisteenust. Pikemas perspektiivis on PRIAl plaanis pakkuda juhendamist ka teiste pindala- ja loomatoetuste osas.

Juhendamisele pöördumiseks tuleb esmalt broneerida aeg PRIA kodulehe broneerimissüsteemi www.pria.ee/broneering kaudu. Juhendamise kohta leiab rohkem infot www.pria.ee/infokeskus/juhendamisteenus.

Taotluse esitamine PRIA teenindusbüroos

Pindala- ja maaelu arengu loomapõhiste toetuste taotluse esitamiseks saab kasutada PRIA maakondlikes teenindusbüroodes kliendiarvuteid. Enne teenindusbüroosse tulemist palume eelnevalt broneerida aeg taotluse esitamiseks kas PRIA kodulehe kaudu aadressil www.pria.ee/broneering või helistades teenindusbüroosse. Teenidusbüroode kontaktid leiate aadressil www.pria.ee/teenindusburood.

Volituste andmine toetuste taotluste esitamiseks

Toetuse taotlejal on võimalik anda volitused usaldusväärsele isikule, kes tema eest saab toetuste taotlust esitada. Volituse saab vormistada e-PRIAs või soovituslikul vormil, mis on kättesaadav veebilehel www.pria.ee –> Registrid –> Kliendiregister –> Esindusõigused ja volitused.

Erandina (juhul kui ei ole võimalik volitusi anda e-PRIAs, digitaalselt allkirjastatult või paberil) saab füüsiline isik volitusi taotluse esitamiseks anda ka telefoni teel. Selleks palume helistada registrite osakonna infotelefonil 731 2311.

Infotelefonid ja -materjalid:
PRIA pindala- ja loomatoetuste infotelefon 737 7679

PRIA põldude registri infotelefon 737 7660

2024. aastal antavate toetuste kohta saab täpsemat infot PRIA kodulehelt www.pria.ee/toetused/strateegiakavaning-arengukava-toetused-2024

Rannapungerja pärandipäev 2024

Pille Põld

20. juulil 2024 toimub Pärnaõue talus Rannapungerja pärandipäev, mis pakub ainulaadset võimalust sukelduda Peipsimaa rikkalikku minevikku. See päev on mõeldud nii nooorematele kui ka vanematele pärandisõpradele, pakkudes tegevusi kõigile.

Päeva esimene osa keskendub meie noortele, kes osalesid joonistusvõistlusel „Mina olen arheoloog. Joonistame Peipsimaa muinasaega“. Lapsed, vanuses 7–17 eluaastat, võtsid oma südameasjaks uurida ja kujutada Peipsimaa vanimat ajalugu tuues esile kujuteldavaid stseene muinasajast. Päeva esimeses pooles tunnustame kõige silmapaistvamate tööde autoreid, lisaks on oma lemmikud välja valinud ka Muinsuskaitseamet ja Eesti Arheoloogide Liit. Noorte loodud töödest on koostatud ka näitus, mis on üles pandud Alutaguse bussipeatuste paviljonide seintele Rannapungerjal.

Samal päeval avatakse ka arheoloogianäitus „Rannapungerja paigavaimu vettpidavad allikad“, mis on ajendatud Rannapungerja jõe kallastelt ja Peipsi järvest kogutud kiviaegsetest ja ka hilisemate perioodide leidudest. Need, ligi 1000 leidu on Rannapungerja asustusajaloole lisanud umbes 8000 aastat ja väärivad põhjalikumat tutvustamist.

Lisaks näitusele toimub ka arheoloogiaseminar, kus mitmed tuntud arheoloogid jagavad oma teadmisi meie muinasajast. Käsitlusi kohalikest arheoloogilistest leidudest ja uusi teadmisi piirkonna vanimast ajaloost jagavad meiega arheoloogid prof. Aivar Kriiska ja Kristiina Johanson Tartu Ülikoolist, Tõnno Jonuks Eesti Kirjandusmuuseumist, Lembi Lõugas ja Heidi Luik Tallinna Ülikoolist. Seminari juhib allveearheoloog Maili Roio Muinsuskaitseametist.

Pärandipäeva praktilisem osa hõlmab arheoloogia töötubasid. Osalejad saavad kätt proovida vilja jahvatamises, nõelaga kudumises ja kivitöötlemises – oskustes, mis olid meie esivanemate igapäevaelu lahutamatuks osaks. Need töötoad ei ole ainult lõbusad ja kaasahaaravad, vaid annavad osalejatele ka ettekujutuse, kuidas elati sajandeid tagasi.

Kutsume kõiki Rannapungerja kogukonna liikmeid ning ajaloo- ja kultuurihuvilisi üle Eesti osa saama sellest erilisest päevast. Pärandipäev pakub haruldase võimaluse saada uusi teadmisi ja kogemusi meie ühisest ajaloost. Ärge laske võimalust käest!

Muna pole muna ega asfalt lihtsalt asfalt: „See on elupaik“ kampaania kutsub üles märkama elurikkust

Dagmar Lamp

Üle kogu Eesti on märgata huvitavaid plakateid, mille sõnumid näivad esmapilgul endale vastu käivat. Konna pilt ning juures kiri: „See ei ole konn“? Täies lehes puu ja juures tekst „See ei ole puu“? Tegemist on Eesti Loodusmuuseumi värske kampaaniaga „See on elupaik“, mis kutsub väärtustama ja märkama elurikkust.

Linnades elades kipume sageli ära unustama, et meie oleme looduse osa ning loodus pole midagi eraldiseisvat, kuhu „minna“. Asfaldikuningriigis aga kipub elurikkus olema viimane, millele mõtleme, kuigi elurikkus on meie kõigi heaolu alus.

„Elurikkus on kõikjal meie ümber,“ ütleb Eesti Loodusmuuseumi zooloog ja kogude osakonna juhataja Lennart Lennuk. „Oluline on seda märgata ja näha ilu ka niitmata murulapis.“

Kampaania juhib tähelepanu sellele, et igapäevased objektid nagu sammal, konnad, puud ja muld on osa meie elukeskkonnast ning nende hävimine võib kaasa tuua suuremaid tagajärgi kui esmapilgul arvata võiks. „Me tahame julgustada inimesi avastama ja märkama elurikkust meie ümber,“ ütleb Eesti Loodusmuuseumi direktor Heidi Jõks. „Elurikas linnaloodus on hädavajalik meie füüsilisele, aga ka vaimsele tervisele.“

Ühes teelusikatäies mullas leidub rohkem elu kui on inimesi maakeral – muld on elupaik! Ja kui muld pole enam viljakas, siis ta pole enam muld, vaid on pinnas. Inimasustus tekkis aga just viljakale mullale ning paratamatult tähendab linnastumine seda, et katame aina enam viljakat pinnast asfaldiga. Ligi 70 protsenti Tallinnast on kaetud asfaldi ja betooniga, mis tagavad töö, raha ja kiire elu, aga ka looduse hüvede ja elurikkuse hävimise. Nii ei ole muld lihtsalt muld, vaid tsivilisatsioonide õitseng või hukk.

Nudiks niidetud murulapid ei ole aga samuti soodne keskkond elule. Niidukilembus on aegunud sõda elurikkusele, sest rohi pole lihtsalt muru, seal elavad putukad, kellest toituvad omakorda linnud. Niitmata alad hoiavad ka paremini niiskust, aidates kaasa linnade temperatuuri reguleerimisele – täpselt nagu seda teevad ka puud. Kliimamuutustele mõeldes on aina tähtsam aru saada, kui olulist varju pakuvad meile linnakeskkonnas kuumasaarte eest puud. Puu ei ole kunagi lihtsalt vaid puu – tegemist on elupaigaga, puu tähendab miljoneid aastaid planeedi sisse ja välja hingamist.

Lisaks rohealadele kutsume üles märkama ka sinialasid. „Oleme tugevalt selle vastu, et iga lompi peaks tõttama kuivendama,“ ütleb Eesti Loodusmuuseumi vanemkuraator ja botaanik Loore Ehrlich. „Kuivendamine põhjustab märgalade kadumist.“ Nii on ka linnas elavad konnad olulised elurikkuse näitajad, kuid intensiivistunud inimtegevuse – täisehitamise, veerežiimi rikkumise, reostuse ja kuivendamise tõttu on elurikkad elupaigad jätkuvas vähenemises.

Eesti Loodusmuuseum kutsub üles elurikkust märkama ning jagama oma avastusi sotsiaalmeedias, kasutades selleks teemaviidet #seeonelupaik. Rohkem saab elurikkuse ja linnalooduse kohta teada loodusmuuseumi oktoobris avatud näituselt „Puudega linn“.

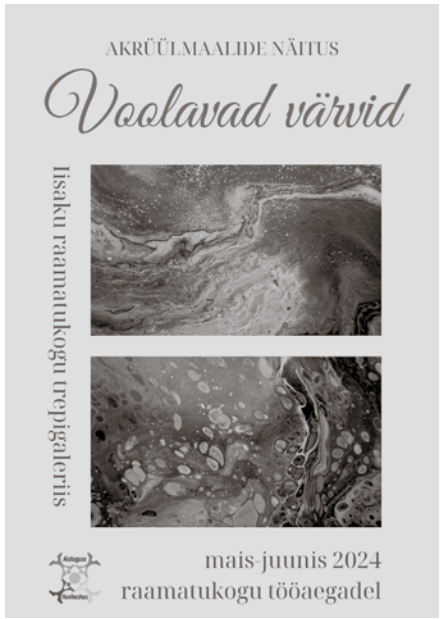

KUULUTUSED

Arboristiteenused
Kutsetunnistusega arborist pakub oma teenuseid:
- Puude raie köitelt, tõstukilt ja maapinnalt
- Võrade puhastamine (sanitaar,-vormi- ja kujunduslõikus)
- Õunapuude lõikamine (välja arvatud "vihmavarjulõige")
- Dendroloogiline hindamine
- Hekkide pügamine
- Puude istutamine
- Okste hakkimine oksapurustajaga
- Nõustamine

Hind kokkuleppel, järjekorrad lühikesed, töö kiire ja korralik
Tel 5156932

Koju tagasi võtmist ootab isane 2-5 aastane musta-halli-valge-pruunikirju kass, kes arvatavasti ei kuule. Kätte saab Iisaku, Põllu 11, tel 56203019

Küttepuude, pelleti ja briketi müük üle Eesti.
www.puu24.ee või helista 5200093, 6000136

Ostan igas seisukorras sõidukeid: maasturid, vana auto- ja mototehnika, haagised, mootorrattad, mopeedid. Tel 55 57 38 90

Ostan metsa- ja põllumaad. Pakume parimat hinda. Tel 552 7322

Mälestame lahkunuid

ANTS PEET
KULNO RAJA
DMITRI BELJAJEV
LEILI ILVES
ANGELINA VOLKOVA
VEERA KOLTŠINA
MAIE REINSALU
SVETLANA DUDINA
NIINA GVOZDEVA

Õnnitleme lapsevanemaid

DAMIR SAVRIN
ROVEN VÕSA
AARON PÄRNASTE

Õnnitleme sünnipäevalapsi

VILLIO REINSALU	94
HELGA PORRI	90
OLEG SAVELIEV	89
VALDEK ELP	88
ALLI MALMET	88
NIKOLAI ROHI	87
VALENTINA PÄRNAMAA	85
TÕNIS TAMM	85
MAIRE-MALLE TAAR	84
JELENA GORLOVA	84
MEELI SULUMETS	84
LJUDMILLA IVANOVA	84
MAIE LUMI	83
OLGA UDALOVA	83
VALVE JUUSE	83
RAILI BLUM	82
ANATOLY KAZAKOV	82
MILVI LEPALAANE	82
BORISS KORIKOV	80
TAMARA PETUKHOVA	80
JADVIGA MÜÜR	80
NIKOLAI HAUG	75
OLGA TITOVA	70
GENADY TSYMBALOV	70
DAG KULVERE	70
HILLE KARP	70
SVETLANA MOKHNACHEVA	70
ZOYA VLADIMIROVA	70
LJUBOV SEPP	70
KAJA MAASIK	70
ATS NÕMMEMEES	70
HILLAR HEINBERG	70
RAIVO ROOSVALD	70

Kutse seminarile!

Viru Elektrivõrgud tutvustab energiasäästu ning lokaalse taastuvenergia tootmise ja salvestamise lahendusi ettevõtetele, korterelamutele, eramutele ning selgitab Kredex toetuse taotlemise tingimusi ja võimalusi.

6.juunil kell 18.00
Iisaku Rahvamaja saal

Seminar on kõigile huvilistele TASUTA.
Olete oodatud!

Viru Elektrivõrgud

Võta ühendust:
(+372) 716 6633
solar@viruev.ee

Viru Elektrivõrgud OÜ
P. Kerese tn 11, Narva
www.viruev.ee

KULTUURIKALENDER

• **23. mail kell 17.30**
Iisaku Gümnaasiumi aulas
IISAKU KUNSTIDE KOOLI TANTSUKLASSI HINDEETENDUS

• **25. mail kell 12**
Estonia Elamuspargi motomäel
IDA-VIRU LAHTISED MV KROSSIJOOKSUS X ESTONIA ELAMUSPARGI PEREPÄEV
Motomägi avab esmakordselt huvilistele oma väravad ja samal päeval toimub ka Jooksuüritus – esimene jooksuvõistlus Eestis, mis toimub 120 meetri kõrgusel merepinnast

• **25. mail kell 11 Puhatu külaplatsil**
KÄSITÖÖTUBA JA PIKNIK
Hoiukarpide meisterdamine – taaskasutus. Lastele liblikate meisterdamine

• **28. mail kell 18 Kurtna seltsimajas**
MÕTTEMÄNGUDE ÕHTU (hooaja viimane)
Pühendatud Eesti lipu päevale (4. juuni)

• **30. mail kell 18–20 Kiikla rahvamajas**
MULJEID JA MAITSEID
TÕUSVA PÄIKESE MAALT
Kuulame värskeid reisimuljeid, valmistame sushit, meisterdame kusudama lille

• **31. mail kell 14–17 Iisaku laululaval**
ALUTAGUSE VALLA NOORTEPÄEV
Päevajuht ja peaesineja Jaagup Tuisk
Esinevad Alutaguse valla noorte kollektiivid
Batuut ja erinevad tegevused noortele

• **1. juunil kell 10–17**
Iisaku muuseumi ümbruses
IISAKU XX KÜLALAAT JA KONTSERT
Programm: peaesineja on Karl Madis, Gaute Kivistiku Eesti Mäng, Iisaku Kunstide Kooli noorte, Iisaku rahvamaja isetegevuslaste ja Alutaguse Lastekoori esinemine
Lõõtsamängijad
Päeva juhib Heinar Juuse
Avatud on kohvik ja söögikoht
Osta saab tööstuskaupu, taimi, puid, aiatarbeid jms
Toimub loterii muuseumi toetuseks
Laadapileti hind on 3 € ja koolielistele 2 € (piletiga saab tasuta muuseumisse).
Kauplejate registreerimine www.iisakumuuseum.ee

• **4. juunil kell 7.15**
Pagari mälestuskivi juures ja seltsimajas
EESTI LIPP – 140
Tähistame pidulikult Eesti lipu päeva
Osalevad Kaitseliit, Kodutütarde ja Noorte Kotkaste Alutaguse maleva Mäetaguse rühmad

• **4. juunil kell 18**
EESTI LIPU PÄEVA PUHUL KOGUKONNAMATK
Kogunemine viinavabriku juures, kust liigutakse autodega matka algusesse. Edasi on sihtpunkt põrguauk ja Ojamaa settebassein, kus kuulame selle kandi pärimuslugusid.
Matka ajal pildistamismäng, kus igühel on võimalus teha nähtust 3 fotot, saata see aadressile maadaam@kiikla.ee – parim sinimustvalge klõps saab auhinna.
Rohkem infot matka kohta www.kiikla.ee

• **5. juunil kell 15 Kurtna seltsimajas**
KESKNÄDALA KOHTUMISTUND
Eesti lipu peitmiste ja leidmiste lood

• **11. juunil kell 10 (rongkäik kooli juurest kell 9.30) Iisaku lauluväljakul**
IISAKU GÜMNAASIUMI KEVADKONTSERT

• **13.–16. juunil Puiatu Vibukeskuses**
MÜRAKARUDE JA AMMURINGIDE SUVEPRAKTIKA
Spordime, mängime, puhkame, ujume ja suhtleme nutivabalt. Osalustasu 15 €
Vajalik registreerimine, uuri lisa noorsootöötajatelt Mirjamilt tel 530 12170 või Kaidilt tel 562 99811.

• **15. juunil kell 11 Puhatu külaplatsil**
VESTLUSHOMMIK Puhatu ja Sootaguse küla ajaloo teemal

• **21. juunil kell 20 Alajõe külaplatsil**
ALAJÕE JAANITULI
Õhtujuht ja DJ Mark Kitajev

• **22. juunil kell 20**
Mäetaguse puhkealal rulliraja kõrval
ALUTAGUSE VALLA JAANIÕHTU
Simman ansambliga KUULSUSE NARRID koosseisus Henrik Hinrikus, Tanel Sakrits, Juhan Suits ja külalisliige Kristo Joosep Jaanimängud. Tegevused lastele, näomaalingud. Kohal Siimumäe talu poni ja hobune (5 €/in). Avatud Catering Kene kohvik. Õhtujuht Kalle Pärt

• **23. juunil**
VÕIDUPÜHA TÄHISTAMINE ALUTAGUSE VALLAS
10.00 Pagari mälestuskivi juures
10.30 Mäetaguse kalmistul
11.00 Iisaku Alutaguse vabadusvõitlejate mälestusmärgi juures
11.30 Tudulinna kalmistul asuva Vabadussõja mälestussamba juures
Mälestustseremooniatel osaleb Kaitseliit

• **23. juunil kell 16 Tudulinna kirikus**
VÕIDUPÜHA KONTSERT
Neeme Ots (trompet), Jaan Ots (klaver)
Kavas: Bach, Händel, Kareva jt
Sissepääs, vaba annetus

• **23. juunil kell 20 Iisaku lauluväljakul**
IISAKU JAANIÕHTU
Ansambel Audru Jõelaevanduse Punt
Esinevad Sigin-Sagin tantsijad, regilauluansambel Silmaline, Tammiku Naisrahvatantsurühm
Avatud Kene Catering kohvik

• **1.-14. juulil Alutaguse vallas**
ALUTAGUSE ÕPILASMALEV 2024

• **7. juulil Illuka kirikus**
ILLUKA KALMISTUPÜHA JA KIRIKU PÄEV
11.00 Meenutuste tund kirikus ja lipuväljakul
Kuno Pajula 100 – näituse esitlus
Ettekande K. Pajulast teeb Priit Rohtmets
11.45 Pühendus kunagisele kohaliku kultuurielu edendajale Osvald Kruusale
12.30 Jalutuskäik O. Kruusa pingi juurde
Nimesildi kinnitamine
13.00 KALMISTUPÜHA kiriku kõrval surnuaial
Kaastegev Mäetaguse orkester
13.50 Armulaud kirikus
14.00 Piknik kirikuõuel.
Koguduse poolt supp ja pirukad
Muusikat teeb Nõmme akordioniklubi

• **13. juulil**
XXVIII MÄETAGUSE MÕISAPÄEV
„Las lendab aeg“

SPORDIPROGRAMM
12.00 I Alutaguse lahtised meistrivõistlused ajaloolise ammu- ja vibu laskmises (registreerumine 11.00)
12.30–13.30 Kahe mõisa jooksu registreerimine, numbrite väljastamine, võistluste avamine
13.30 tillujooks Mäetaguse mõisa ees
14.00 VII Kahe mõisa jooksu start (2,8 km, 5 km ja 10 km)

KULTUURIPROGRAMM
16.00 Mõisapäeva AVAKONTSERT
17.00 STEFAN akustiline kontsert (mõisaõu)
18.15 Papagoilaskmine (staadionil)
18.30-20.00 Vaba Vanker lavastus „Eesti muistne lugu ja sugu“ (rahvamaja)
20.00-24.00 Tantsuõhtu ansambliga Meelis Punder ja Antti Kammiste (mõisaõu)
22.00-23.20 Öökino (rahvamaja)

LISAPROGRAMM
16.00-20.00 Käsitööalal ja käsitöötelgis õpitoad ja müügil kohalik käsitöö
16.00-20.00 Mäetaguse vabatahtlike päästjate suitsusukeldustelk ja tuleohutuse info jagamine (mõisa esine väljak)
16.00-20.00 Vigurõhupallid, hiigelmullid

• **14. juulil kell 14 Tudulinna rahvamajas**
TUDULINNA PÄEV
Tähistame ühisel koosviibimisel Tudulinna rahvamaja 65. sünnipäeva.
Ansambel Amulett
Kaasa löövad Tudulinna juurtega isetegijad
Võta kaasa hea tuju ja tule sünnipäevale
PS. kingisoov – laul, luuletus, mälestus vms

NÄITUSED

• Mai–juuni Akrüülmaalide näitus „Voolavad värvid“ Iisaku raamatukogu trepigaleriis
• Mai–juuni Kollektsionäär Heli Männi esemenäitus „Poiste mänguasju läbi aegade“ Iisaku raamatukogus
• Aprill–mai Mäetaguse Põhikooli õpilastööde näitus Pagari seltsimajas
• Mai–juuni Olga Linki maali- ja fotonäitus „Inspiratsioon“ Mäetaguse rahvamaja triibukoridoris
• Mai–juuni Kristiina Aveli maalide näitus „Ränd metsa-kändlikusse“ Iisaku rahvamajas

TÄPSEM INFO
Alutaguse Huvikeskuse kodulehel
www.alutagusehuvikeskus.ee
või Alutaguse valla kodulehel
www.alutagusevald.ee/kalender

Alutaguse Huvikeskus
tel 336 6963 ja 5885 9979,
e-posti aadress
huvikeskus@alutagusevald.ee

ALUTAGUSE VALLA LEHT • Väljaandja: Alutaguse Vallavalitsus Tartu mnt 56, 41101 Iisaku alevik, Alutaguse vald, Ida-Virumaa • Toimetaja Merle Pikhoff, tel 5886 6418, toimetus@alutagusevald.ee • Trükk Printall AS • Tiraaž: 2022